

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

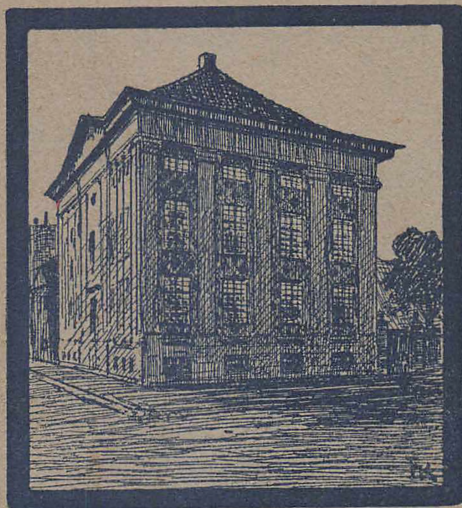
Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

DEN DANSKE REGERING OG RIGSDAG 1901-03

BIOGRAFIER OG PORTRÆTTER

MED POLITISKE OVERSIGTER
AF N. BRANSAGER OG
PALLE ROSENKRANTZ

KØBENHAVN
LANGKJÆRS BOGTRYKKERI

—
1903

FOLKETINGET EFTER VALGET

DEN 16. JUNI 1903

VED

PALLE ROSENKRANTZ

VED kgl. aabent Brev af 15. Maj 1903 blev nye Folketingsvalg udskrevne til Foretagelse den 16. Juni 1903, uanset at Valgperioden først udløb til April 1904. Denne Foranstaltning motiveredes i Regeringsaktstykket ved den Ulempe, som Valg umiddelbart efter den tilstundende Rigsdagssamling kunde medføre for Lovgivningsarbejdet, og den opfattedes af Vælgerne som et kraftigt Punktum efter de sidste otte Aars Skattepolitik og et solidt Anførselstegn foran Venstrereformpartiets og Regeringens tidligere nærmere udviklede Program.

Denne Opfattelse fik et stærkt Udslag i selve Valget; Vælgernes — særlig Landvælgernes — Tilslutning til Regeringens Politik viste sig ved et stærkt voksende Stemmeantal for Partiets Kandidater i Landkredsene; Byernes mindre Tilslutning viste sig ved nogen Tilbagegang for Partiet i disse Kredse og en stærk Demonstration fra Arbejderpartiet og Bourgeoisiet.

Folketingets Fysiognomi ændredes dog ikke betydeligt, og under Hensyn til, at Døden havde bortrevet 2 Folketingsmænd, og at 7 trak sig tilbage, mætte af politisk Gerning, saaledes at kun 12 af de 21 Nyvalg skyldtes Partiforskydninger, tør det vel siges, at Landets politiske Udvikling ikke ved dette Valg undergik større Forandringer, men fortsattes jævnt i det Spor, der var angivet ved de to nærmest foregaaende Valg i 1898 og 1901.

I dette Værks Afsnit om Folketinget er biograferet 109 Folketingsmænd og 5 Ministre, der tillige havde Sæde i Folketinget i 1901.

I Perioden 1901—1903 er 4 Folketingsmænd afgaaede ved Døden: SOFUS HØGSBRO, død $15/1$ 1902, valgt i Svendborg Amts 5te Kreds, erstattet $18/2$ 1902 af KONSEJLSPRÆSIDENT DEUNTZER, hvis Biografi er optaget i Afsnittet om Regeringen, P. ANDERSEN JYDSTRUP, død $10/12$ 1902,

valgt i Sorø Amts 4. Kreds, erstattet af Gdr. RS. ANDERSEN, TRANDERUP, hvis Biografi følger nedenfor, JENS CHRISTENSEN, GRØNHOLT, død $30/1$ 1903, valgt i Frederiksborg Amts 2. Kreds, HARALD HOLM, død $8/3$ 1903, valgt i Odense Amts 8. Kreds, disse tvende Rigsdagsmænd er først erstattede ved nærværende Valg; i Perioden er DALSGAARD, valgt i Viborg Amts 1. Kreds, ved Landstingsvalget den 19. Septbr. 1902 indtraadt i Landstinget, han erstattedes ved Supleringsvalg af 24. Novbr. 1902 af Husmand CARL HANSEN, der genvalgtes ved sidste Valg, og hvis Biografi findes nedenfor.

Af de foran biograferede Folketingsmænd søgte følgende ikke Genvalg: Bønlykke, Rs. Clausen, Niels Lundager Christensen, Borgmester J. Jensen, N. J. Larsen, Nøhr og Chr. Ravn, i Stedet for disse valgtes 7 nye Mænd.

Følgende søgte, men opnaaede ikke, Genvalg: Jens Andersen Nygaard, Benzon, Bing, Lars Christiansen, Hage, Oscar Hansen, Mads Larsen (Skeby), Nanke, Johan Ottosen, Philipsen, Jens Sørensen Vitved og Wilmann, i Stedet for disse valgtes 12 nye Mænd.

De øvrige biograferede genvalgtes, og vi kan med Hensyn til disse henvise til de foranstaaende Biografier, der nedenfor i Bogstavorden vil blive suplerede med 23 nye.

Valget paa Færøerne er endnu uafgjort, men vil næppe bringe nogen Ændring.

Først dog et Par Ord om det nye Folketing. Partistillingen er denne (Færøerne ude af Betragtning):

Venstrereformpartiet	74	Medlemmer
Socialdemokratiet	16	—
Regeringens Tilhængere udenfor Reformpartiet	11	—
Konservative	12	—

heraf 3 frikonservative.

Som det vil ses, har Reformpartiet mistet 9 Kredse, 7 i København og 2 Købstadskredse, og vundet 3 Kredse, Socialdemokratiet mistede 1 Kreds, men vandt 3 nye, de Konservative tabte 2 Kredse, men vandt 7 Kredse. De tidligere moderate tabte 2 Kredse og vandt 2 Kredse.

Partiforskydningen er vel ikke stor, dog maa det bemærkes, at Hovedstadens liberale og de Folketingsmænd, der i Købstads- og Landkredse har sluttet sig til dem, ved Valget led et betydeligt Tab, der ikke formindskedes derved, at Finansminister Hage, der stod denne særlige Fraktion indenfor Reformpartiet nær, var mellem de faldne, hvis Antal kan angives til 6 à 7, medens dens Styrke paa det sidste Folketing kunde regnes til 12.

Det kunde herefter maaske fastslaas som Valgets Resultat, at det har skabt et Folketing, der falder i to Hovedgrupper. Landet, der slutter sig fast om Regeringen, og Byerne, Købstæderne og Hovedstaden,

der gør Front mod Ministeriet, dels sluttende sig til Arbejderpartiet, Socialdemokratiet, dels til et væsentlig nyt konservativt Bourgeoisiparti, der har optaget det gamle Højre i sig.

De Spørgsmaal, der nu staaer for, og hvorom Kampen i Fremtiden vil staa, er: Retsreformen, der vel er sikret væsentligst i Folketingets Affattelse, Reformer af Toldlovgivningen, Kirkelovgivningen, den kommunale Valgret, Forsvarsvæsenet og Næringslovgivningen — Stof til haarde Kampe, Udsigt til størst Tilfredshed for Landbrugets Middelstand ad den gyldne Middelvej, der i et lille frugtbart Land fører mellem fede Agre.

Tingets Medlemmer fordeler sig efter Erhverv væsentlig som før, dog at Forskydningerne har bragt nogle flere Erhverv til Repræsentation.

Af de nyvalgte 113 Medlemmer er: 5 *Ministre*, 5 *Godsejere* eller større *Landbrugere*, 47 *Gaardejere* eller *Landbrugere af Gaardmandsstand*, 6 *Husmænd*, 5 *Lærere*, 13 *Redaktører og Journalister*, 7 *Industrivende* (2 paa Landet, 5 i Byen), 4 *Haandværkere* (3 paa Landet, 1 i Byen), 4 *Sagførere*, 4 *Embedsmænd* (2 civile, 1 gejstlig, 1 militær), 4 *Forretningsførere*, 3 *Skolemænd*, 2 *Direktører for finansielle Institutioner*, 1 *Læge*, 1 *Sparekasse Revisor* og en *Ungkarl* — Lars Dinesen, ældst i Sæde i Tinget siden 1873.

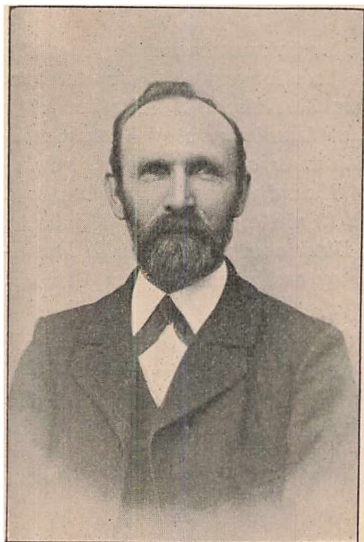
De 23 ikke tidligere biograferede Folketingsmænd følger herefter i Bogstavorden; 8 signerede Biografier er udarbejdede af J. A. JENSEN: R. Andersen, C. Hansen (Holsteinsminde), Lohmann, L. Pedersen, Pindstrup, Piper, Randsløv og Stub.

R. ANDERSEN

Født den 16. April 1854. Gaardejer, Tranderup ved Skjelskør. Folketingsmand for Sorø Amts 4. Valgkreds, Skjelskør, siden 14. Januar 1903. Venstreformpartiet.

RASMUS ANDERSEN er født i Tranderup ved Skjelskør. Gaardmandssøn. Efter at have gennemgaaet dels Friskole- og dels Almueskoleundervisning i sit Sogn, som Barn, besøgte han i 1874—75 Vallekilde Højskole. Da hans Værnepligtstid stundede til, tog han til Søes og sejlede paa Kiel for at blive Marinesoldat. Det blev han ogsaa og kom i denne Egenskab med paa Togt til Island og Færøerne. Imidlertid stod hans Hu mere til den hjemlige Landjord, og han overtog snart sin nuværende Ejendom i Tranderup paa ca. 30 Tdr. Land, 3¹/₂ Td. Htk.

Som Gaardejer og mere fremragende end de fleste af sine Byesbørn kom han tidligt ind i Sogneraadet, blev Forligskommissær for Skjelskør Jurisdiktion, har i 15 Aar været Formand for „De mindre Landbrugeres landøkonomiske Selskab for Sorø og tilgrænsende Amter“, i 2 Aar Formand for Boeslunde Sogns Forskudsforening; Formand for Grundlovsværneforeningen og Venstres Vælgerforening i sin Kreds i 13 Aar; Formand for Ak-

R. Andersen

tieselskabet, der oprettede Bladene „Syd“- og „Sydvestsjælland“, i 5—6 Aar; Formand for Sydvestsjællands Foderstofforening i ca. 20 Aar; Formand for Boeslunde Sogns Syge- og Hjelpekasse i 3 Aar; og Skolekommissionsmedlem i ca. 15 Aar m. m.

Denne betydelige Række af Tillidshverv tegner R. Andersen som typisk „god Venstregaardmand“.

Han havde længe, før han ved Suppleringsvalget 14. Jan. 1903 blev valgt som *P. Andersen-Jydstrup* Efterfølger, været en af sin Stands Førstemænd.

Da Andersen-Jydstrup begravedes hin Vinterdag paa Jydstrup Kirkegaard, var der ikke ret mange, der tvivlede om, at Rasmus Andersen burde være hans Eftermand. Beskedent undslog han sig den Dag, og det kneb med at faa ham frem. Men da han slog til, sejrede han med Glans, og han holdt Stillingen smukt ved det saa kort efter følgende Genvalg. Hans hele Udvikling turde love, at Venstrereformpartiet i ham har faaet et af de Medlemmer, hvis Arbejde i Udvalgene vil sætte Spor i vor Reformlovgivning.

I denne sidste Retning er det værd at lægge Mærke til, at han satte det som sin særlige Opgave at arbejde for alminde-

lig kommunal Valgret efter Forholdstal, Revision af Alderdomsforsørgelsesloven og Oprettelse af en Folke- og Invaliditetsforsikring samt en Forbedring af Lov om Jord til Landarbejdere.

R. Andersen var i 1898 opstillet til Valg i Middelfart mod Lohmann. Han hører nærmest til det bergske Venstre.

J. A. J.

BARNER

Født den 31. Januar 1839. Kammerherre, Godsejer. R. af Dbg. Eskildstrup. Folketingsmand for Thisted Amts 3. Valgkreds, siden 16. Juni 1903. Frikonservativ.

HANS SOPHUS VILHELM BARNER er født den 31. Jan. 1839 paa Eskildstrup, der ejedes af hans Fader, Hofjægermester L. T. Barner, han var fra Barndommen bestemt til Landvæsnet, begyndte som Elev, blev Underforvalter, Forvalter og senere Forpagter af Eskildstrup, som han drev til Faderens Død 1887. Han har nu bortforpagtet Gaarden og har i en Række Aar haft Bopæl i Kjøbenhavn.

Ikke fordi han ynder at sidde med Hænderne i Skødet, han har fra sin tidligste Tid taget Del i Landboforeningslivet, særlig virket for Forbedring af Landarbejdernes og Husmændenes Kaar, vel nærmest fra et filantropisk Standpunkt, mindre ledet af Synspunkter, der radikalt vil reformere nedefra. Han har været Formand i Sorø Amts landøkonomiske Selskab, i Foreningen til Kulturplanternes Forbedring og i Forbundet af sjællandske Kvægavlsforeninger, desuden har han været Næstformand i Landhusholdningsselskabet og i en Aarrække haft Sæde i det lokale Sogneraad som dets Formand. Han var altid en alvorlig og omhyggelig Arbejder med et strængt Syn paa Pligt, der vel for en Del skyldtes en stærk religiøs Paavirkning gennem hans Stilling til indre Mission, for hvilken han i en Aarrække har virket med stor Iver.

Hans Venner i Landbruget betegnede ham som en *gentle-mann-farmer* med udpræget Retssans, et ædrueligt og nobelt Livssyn og Ængstelse for at vove sig ud paa gyngende Grund,

og hævdede at netop den Omstændighed, at *han* varmt sluttede sig til Agrarbevægelsen aabnede den Vej til de store Godsejeres Kreds. Han var en fortræffelig Taler, der raadede over ikke ringe Pathos og bag hvis Ord der stod en stærk og fast Overbevisning; og med Trofasthed holdt han ved Agrarbevægelsen, selv efter at den med rivende Hast gik tilbage og næsten alle betydelige Mænd, der havde sluttet sig til den, forlod den.

Barner

Han er nu atter Foreningens Præsident, som han var det, da den stiftedes. Dens Medlemstal er nu mere beskedent, dens Betydning meget ringe, den er kvalt af Venstrereformpartiets Politik, med en Snildhed i Manøvren, som maa respekteres. Det var i 1896, at Agraren Knud Sehested som Landbrugsminister tog Ordet for en Sammenslutning af Landhusholdningsselskabet, Fællesforeningerne og Agrarforeningen, Stormen, som rejste sig herimod, virkede til at fælde Ministeriet Reedtz-Thott, og Bønderne hentede

lidt efter lidt deres Fæller ud af Foreningen. Det Samarbejde, Sehested den Gang prækede, og hvormed han vakte saa meget Gny, praktiseredes senere i al Stilhed af Frijs Frijsenborg og Alberti i en Række Aar, til det satte Frugt i Skattelovgivningen. Barner slutter sig politisk til Frijs, og der kommer vel nok den Dag, da Agrarforeningen viser sig at være netop det „Bund der Landwirthe“ der kan samle et Tal af store Hartkornsejere, der svarer til Forholdet i Tyskland: Halvandet Hundrede Tusind til 50 Millioner.

For Landstingets Stor-Agrarer vil det have Betydning gennem Barner at have Føling med Folketinget, og for saavidt be-

tyder hans Valg meget for Godsejerne, men af det gamle Højre er der vist ikke faa, der tager Etatsraad N. Andersen ilde op, at han overlod Agrarernes Præsident 1184 Stemmer, selv om Tallene viser, at der har været stærk Fart i Valgene i Thisted Amt og Andersens egne 1207 Stemmer i Thisted taler Forsonlighedens tydelige Sprog.

Hvorom alting er, turde det være muligt, at Barner som menigt Medlem i den betydningsfulde bevilligende Agrarforsamling vil kunne øve større Indflydelse end som Høvding for den mindre betydende ansøgende Agrarforening.

BIRCK

Født den 17. Februar 1871. Dr. polit., Privatdocent ved Universitetet, Journalist. Kjøbenhavn. Folketingsmand for Kjøbenhavns 4. Valgkreds, siden 16. Juni 1903. Højre.

LAURITZ VILHELM BIRCK er født i Kjøbenhavn, Søn af Groserer L. N. Birck af Firmaet Louis Pflüger, dimiteret privat 1889 og Kand. polit. 1893. Som Student deltog han ivrig i Foreningslivet og erhvervede her en betydelig Øvelse som Taler, han tilhørte dengang en betydelig radikalere Retning end senere og skrev lejlighedsvis i Oppositionens Blade, saaledes navnlig om Æstetik i Social-Demokraten. Trods sin medfødte Begavelse fik han kun anden Karakter til sin Embedseksamen, og skuffet over dette Resultat forlod han Landet og rejste til de forenede Stater, hvor han var et Aar og arbejdede som Kon-torist, medens han opholdt sig skiftevis i New-York, Chicago, Philadelphia og Washington.

I 1894 vendte han tilbage til Danmark og arbejdede 2 Aar i Toldvæsnet, idet han samtidig optog sine økonomiske Studier paany. Fra 1896—98 virkede han som ansvarhavende Redaktør ved Dagbladet „Vort Land“, uden dog at føle sig tilfreds, da han selv indsaa, at han var for ung til den vanskelige Stilling som ansvarhavende Redaktør ved et Hovedstadsblad, der oven i Købet savnede finansiell Grundvold og paa et Tidspunkt, hvor

Forligets Ministerium mødte stærk Modstand og fældedes af det gamle Højre, maatte komme i en udsat Stilling som Arvtager af en journalistisk Retning, der savnede virkeligt Tag i Befolkningen.

Bladet gennemgik en Krise, og Birck forlod det i 1898, da det kom paa nye Hænder.

Han rejste nu til England og Frankrig og hørte nationaløkonomiske Forelæsninger, og da han vendte tilbage i 1899 kastede han sig med Iver over videnskabelige Arbejder og opnaaede i Juni 1902 den nyindstiftede statsvidenskabelige Doktorgrad, med et fortjenstfuldt Arbejde, som han kaldte „en Værdilære“.

Birck

Allerede det, at en Kandidat med haud opnaar Doktorgraden, er ved vort meget bureaukratiske Universitet en Sjældenhed, og den Tvivl, der kunde være om Bircks videnskabelige Evner, forstummede fra nu af. Han traadte nu aktivt ind i Politiken som Med-

arbejder ved de Ferslewske Blade, særlig „Nationaltidende“, idet han samtidig udgav et Arbejde betitlet „Kreditøkonomiens Omsætningsmidler“ og begyndte en Række Forelæsninger over Finansvidenskab ved Københavns Universitet.

I Nationaltidende behandlede han særlig sociale og økonomiske Spørgsmaal og leverede i journalistisk Henseende fortræffelige Reportager fra Strejkerne i Holland og om irske Landbrugsspørgsmaal, men særlig hvæssede han sin Pen mod Regeringens Skattelove, mod hvilke han i Bladet aabnede en meget indgaaende Polemik.

. Denne hans Virksomhed førte ham til Valgtribunen og Fol-

ketingsmandatet. Medens det tidligere var et ret hyppigt Fænomen, at unge velbegavede Akademikere, udgaaede fra konservative Hjem, førtes over i Oppositionens Rækker og brugte Klingens braveligt mod det fra Fædrene nedarvede, er det modsatte nu hyppig Tilfældet. Noget ligger det sikkert deri, at Venstrereformpartiet, der mere og mere udformes til et bredt Bondeparti med Foden under eget Bord, skyder Akademikerne fra sig, nu da Alliancen med den radikale Intelligens har udrettet sit Arbejde. Akademikerne vender sig saa til Arbejderne, men mødes der med samme Kulde, Socialdemokratiet er et fast organiseret Parti, der nok i sine Rækker optager en anerkendt videnskabelig Autoritet, hvis Navn og Viden kan kaste Glans over Partiet, men stiller sig køligt overfor den unge akademiske Radikalisme, der ønsker at føre, men ikke vil staa i Lære sin Tid ud.

Det radikale Intelligensparti eller Hovedstadens Liberale turde vel nok under den nuværende politiske Konstellation være Resignationens, Forsagelsens og Taalmodets Urtegaard, hvor Arbejdet bør være sin egen Løn, og Anerkendelsen næppe i de første Aar kan ventes i Form af noget politisk eller kommunalt Mandat.

Saa staar det konservative Parti aabent — og det søgte Birck. Hans politiske Katekismus kunde i og for sig særdeles vel føre ham ind i ethvert Parti — snarere i alle andre end i det konservative, thi er der noget, han ikke er, er det konservativ. Men hans unge Politik, der forøvrigt hverken savner Kraft eller god Underbygning af politisk Studium, søger sit Middel i den Opposition, som Højre nu rejser mod Regeringen. Han bekendte sin Tro i en Pjece før Valget med 17 Paragrafer. Kun en betyder noget, § 2, hvori han kalder sig Monarkist, i alle de andre 16 udtales kun det, som enhver rettænkende Borger føler, men siger paa *sin* Maade: Jeg vil være her, have noget at sige og have min Part af Lammestegen. — I et er han ung og stærk: i det ikke at ville, hvad Magthavernes stærke Vilje vil. Det er i Grunden ikke noget at dadle ham for.

Hovedet er godt, Villien sikkert god, som Evnerne, omend

Formen er usleben, alt synes at tyde paa, at Philipsens Arvtager i 4. Kreds har enkelte af de Egenskaber, der klædte Philipsen godt i 1884, derfor kunde mange vel nok have ønsket at beholde den prøvede Folketingsmand i 4. en god Stund endnu, allermest fordi Ungdommens Ild og Iver kølnes saa hastigt i konservative Former, og den Konservatisme, Tiden har Brug for, repræsenteres saa overvættets fortræffeligg af Venstre-reformpartiets højre Fløj og de store Agrarer.

PASTOR BJERRE

Født den 3. December 1859. Sognepræst til Pedersborg og Kindertoft. Folketingsmand for Maribo Amts 4. Valgkreds siden 16. Juni 1903. Venstre-reformpartiet.

GRAVERS CHRISTIAN JAKOBSEN KOKHOLM BJERRE er født i Tørring ved Lemvig, hvor Faderen var Gaardmand. Han er en Broder til den afdøde Kultusminister Provst Bjerre og til Folketingsmanden for Randers Amts 3. Valgkreds, Proprietær Bjerre til Højstrup.

Sin Undervisning fik han paa Sorø Akademi, han blev Student og studerede Theologi, tog Embedseksamen, og i 1886—88 virkede han som Kapellan i Marvede ved Næstved.

I 1888 blev han valgt til Forstander for Sorø Højskole og forestod denne i 12, Aar indtil han i 1900 blev kaldet til Sognepræst til Pedersborg og Kindertoft. Om hans Virksomhed er kun godt at sige, han har foruden sin Livsgerning fundet Tid til at give sig af med saa betydelige Sager som Fredsagen og Afholdssagen samt udrettet ikke lidt for Skolefor- eningerne her i Landet.

Ved Rejser i Udlandet særlig Belgien, Frankrig, Sverig og Norge har han udvidet sit Syn paa Forhold og Mennesker og det er hævet over al Tvivl, at han saare vel er i Stand til at udfylde Pladsen som Gejstlighedens eneste Repræsentant paa Tinget.

Noget andet er det, at hans Partifarves Renhed bestrides

af en Del af dem, til hvilke han i Forstaaelse af det nødvendige i Sammenslutning har henvendt sig. De fleste udprægede Venstrereformaviser bestrider Bjerres Adgang til Optagelse i Partiet. Man bebrejder ham, at han i sin Tid sluttede sig stærkt til Bojsens Forligspolitik og ved Valget 1895 i Sorø optraadte som Stiller for Poul Christensen Modkandidat, Lærer Kragerup, idet han bestemt udtalte sig mod det Valgmanifest, der dette Aar vedtoges mod Forliget og blev den Fane, der samlede Venstrereformpartiet. Men stærkere imod hans Optagelse i Partiet talte vel nok den Omstændighed, at han stillede sig i Nykjøbing til sidste Valg mod Petersen, Kille-
rup, der af Venstrereformpartiet var udpeget som dette Partis Kandidat, ihvorvel der dog kunde være nogen Retfærdighed i den Betragtning, at de 1050 Vælgere, der stemte paa Bjerre, vel vidende, at han i sin Politik vilde slutte sig til Reformpartiet, uagtet de havde den smukkeste Anledning

Pastor Bjerre

til at slutte sig til Petersen Kille-
rups 318 Stemmer, i Kraft af de gældende Regler om Stemme-
flethed dog vel nok kunde synes at have haft Ret til i det rent personelle Spørgsmaal at træffe deres fri Valg, uden at straffes derved, at det stærke Parti refuserede deres Folketingsmand, hvem kun Fortiden og det personlige Spørgsmaal skiller fra Majoriteten.

Han optoges ogsaa i Venstrereformpartiet og det er vel overhovedet næppe sandsynligt, at den Sag i Fremtiden vil blive behandlet med samme Stræng-
hed som før — det vil sikkert ikke vare længe, inden de dybe Modsætninger, Reformpartiet rummer, hver for sig vil føle sig stærkt opfordrede til at sikre

sig ved hver lille Stemme, der kan bringe Vægtskaalen til at synke, og man vil da næppe tage det saa nøje med Fortiden eller det personlige Kandidat-Spørgsmaal.

Saa vil en forsøgt og kundskabsrig Politiker som Pastor Bjerre sikkert blive paaskønnet og benyttet af de Meningsfæller, til hvis snævre Kreds hans Overbevisning vil føre ham — man skal ikke spaa i Politik — men det kunde hænde, det blev de fleste, uden at disse Linier derfor skal udtrykke hverken Sorg eller da særlig Glæde i Anledning af denne Udsigt.

N. C. CHRISTENSEN

Født 19. Marts 1869. Journalist. Aalborg. Folketingsmand for Aalborg Amts 2. Valgkreds siden 16. Juni 1903. Socialdemokrat.

N. C. Christensen

NIELS CHRISTIAN CHRISTENSEN er født i Serridslev ved Hjørring, hvor Faderen var Arbejdsmand, han modtog sin Undervisning i Almueskolen, blev Fabriksdreng og derefter Skomagersvend. Livlig og opvakt sluttede han sig til den vaagnende Arbejderbevægelse i Aalborg, blev Kasserer i Arbejderforeningen af 1862, hvor Jørgen Berthelsen tjente sine Sporer, men sluttede sig til Socialdemokratiet og blev Forretningsfører for Forbrugs- og Spareforeningen af 1872 for

senere at knyttes til Nordjyllands Arbejderblad som Forretningsfører.

Hans Tavle er i større Grad end nogen anden af de nyvalgte Folketingsmænds ubeskreven, men der staar Vælgere bag ham.

Han besejrede med 1750 Stemmer Højres gamle velkendte Kandidat Sekretær Wulff, der faldt som et Offer for den dødfødte Antisocialistiske Bevægelse, der ikke formaaede at skaffe Højre mere end 20 Stemmers Fremgang fra 1901.

N. C. Christensen er ung, tror paa sin Sag og har Lyst til at lære — mere er der ikke at sige om ham endnu, om der vil blive mere, vil Tiden vise.

ELLINGER

Født 30. December 1857. Professor ved Landbohøjskolen. R. af Dbg. Folketingsmand for Frederiksberg 1. Valgkreds fra 5. April 1898 — 3. April 1901 atter valgt 16. Juni 1993. Højre.

HEINRICH OSCAR GÜNTHER ELLINGER er født i København, Søn af Krigsraad, Stabshornblæser H. A. J. Ellinger, han studerede først ved den polytekniske Læreanstalt efter at have taget Præliminæreksamen i Helsingør i 1874 og Artium ved Universitetet 1881. 1883 tog han Magisterkonferencen i Fysik og blev samme Aar Lærer ved Søofficerskolen og Metropolitan-skolen. I 1886 ansattes han som Lektor ved Landbohøjskolen og tillagdes senere Titlen Professor, der indførtes for Skolens Lærere som for Universitetets.

Studenterforeningen var Ellingers første offentlige Tumbleplads, hans store medfødte Elskværdighed og Evne til at vinde Kammerater aabnede ham tidlig Adgang til Senioratet, som han beklædte fra 1881—84. Han talte ret godt, deltog med gode Evner i Foreningens dramatiske Forlystelser og iscenesatte Salskomedier med megen Bravur. Der var ikke saa lidt af det efter Hostrupske og ny Plougske Lune over Ellinger som Student, og de Forsøg, der i Begyndelsen af Firserne gjordes paa at genskabe den syngende, livsglade danske Student, de rærede Kvinden og sang Fødelandssange, lyttede til Plougs Taler og hyldede Estrup som Landets Frelser fra Europæernes Uhyggelighed, fandt i Ellinger en af sine mest sympathetiske Støtter.

Det var øjensynligt, at Ellinger troede paa denne Studentens

Mission og paa de gæve Sønner af den røde Gaard, der i slut-
tet Falanks skulde feje det fæle bøgeskovsfjendske ud. Han var
en varmhjertet og trofast Kammerat, en fornøjelig Leder af
uskyldige Sold og stærk i sin Tro paa Idealet.

Saa kom de alvorsfulde Begivenheder i 1885. Attentatet paa
Estrup og Provisorierne. Ellinger saa det som en Fare, der
truede Landet, og sluttede sig stærkt til Estrupiatet, hans

Ellinger

glade Studentertid var forbi,
og nøje knyttet til sin Kollega
i Metropolitanskolen, Henrik
Smith, kastede han sig med
Iver over Højres Organisa-
tion i den københavnske Mid-
delstand. Her har han sikkert
udført et stort agitatorisk Ar-
bejde, hans aabne Væsen skaf-
fede ham mange Venner og
megen Tillid, som han fuldt
ud fortjente, og samtidig maa
det erkendes, at han betød
noget for Partiet som en af de,
i de Tider faa, virkelig dygtige
og intelligente Videnskabs-
mænd, der sluttede sig til det.

Som Fysiker er Ellinger en
af vore allerførste, en fortræffelig Lærer og en samvittigheds-
fuld Videnskabsmand. Han har rejst en Del i de fleste europæi-
ske Lande, udgivet fortrinlige Lærebøger i Fysik og holdt utal-
lige Foredrag for Studerende og Lægfolk i Højres Foreninger
over hele Landet. Han har været Formand i polyteknisk For-
ening, i Hjælpeforeningen for polytekniske Eksaminander og
Formand for Arbejderforeningen af 1860 fra 1897.

I 1898 valgtes han til Folketinget for Frederiksberg 1. Kreds,
hans Valg hilstes med Glæde af Højre som en Solstraale i Valg-
nederlagets graa, han udrettede et betydeligt Arbejde i Tinget,
men hans store Grundighed skaffede ham ikke den Indflydelse,

gunstigere Partiforhold vilde have gjort den fortjent til. Han var uforsonlig reaktionær og stod Side om Side med Hammerich. I 1901 blev han Medlem af Højres Forretningsudvalg, men faldt samme Aar for Johan Ottosen med 40 Stemmers Minoritet. Det var vel nok Juul Rysensten, der fældede ham, det mente han da selv. Det var naturligt, at han atter opstilledes i Aar, og han vandt en glimrende Sejr med 2953 Stemmer mod Ottosens 2143, det største Stemmetal, der ved Valget afgaves for nogen Kandidat.

Nu er Chancerne bedre for Ellingers Arbejde paa Rigsdagen, skønt det vel nok tør siges, at hans Traditioner knytter ham vel stærkt til Firsernes Kampe, og han vel nok er en af de faa rigtige gamle Højremænd, Folketinget tæller. Men det maa atter erkendes, at hans personlige Egenskaber, nu som i hans unge Dage, er de samme vindende og tillidsvækkende, at han er en loyal og ærlig Modstander, og at han paa sit specielle Felt er en Mand, der betyder noget. Hvilket ikke vil sige saa lidt, aldenstund det er en Erfaringsætning, at den, der forstaar sit eget Kram, som Regel er en god Borger.

C. HANSEN (Holsteinsminde)

Født 1. Januar 1850. Assurancebestyrer. Holsteinsminde. Medlem af Præstø Amtsraad. Folketingsmand for Sorø Amts 5. Valgkreds siden 16. Juni 1903. Venstrereformpartiet.

CARL LAURITZ HANSEN er født paa Holsteinsminde, hvor hans Fader var Rebslager. Som Barn blev han undervist i Hjemmet af en ældre Broder indtil Konfirmationsalderen. Han deltog saa i Faderens Arbejde og uddannedes til Rebslager og virkede i dette Haandværk, indtil han i 1896 blev Formand — Assurancebestyrer — for Præstø m. fl. Amters Brandforsikringsforening, hvorefter han lagde Rebslageriet paa Hylden. Et Halvaars Ophold paa Højskole (1874—75) og et flittigt Selvstudium har gjort ham dygtig til de mange offentlige Tillidshverv, han i Aarenes Løb har røgtet. Han beboer et lille Fæstehus med 2 Skpr. Lands Tilligende. I 1896 blev han Sogneraadsfor-

mand og var det til 1901. Straks efter blev han valgt ind i Sorø Amtsraad, af hvilket han endnu er Medlem. 1894 blev han Formand for Sognets Sygekasse, 1895 Forligskommissær, har desuden beklædt en Del andre offentlige Hverv og er i det hele en meget brugbar Mand.

Som offentlig Personlighed er han noget af samme Type som Landstingsmand Jens Rasmussen Snertinge, noget af

C. Hansen (Holsteinsminde)

en Diplomat. Spørger man ham, om han har foretaget Rejser i Udlandet, svarer han: „Nej — ikke for Uddannelsens Skyld.“ Paa Spørgsmaalet om der er nogen enkelt Sag han ønsker at arbejde for paa Rigsdagen er Svaret lige saa forbeholdent med et fiffigt Blink: „Aa ja, men det ønsker jeg ikke at bekendtgøre.“ Som Politiker har han hørt til Venstre og „nærmest sympathiseret med det, man har kaldt den bergske Gruppe“; han vil nu slutte sig til Venstreformpartiet. Som opstillet til Valg af Grundlovværnefor-

eningen i Præstø Amts 5. Valgkreds fortrængte han Kredens gamle Repræsentant, Gaardejer *Nøhr*, der i 1879 erobrede Kredsen fra Højre og holdt den i alle de mellemliggende Aar trods mange Stormløb, først fra Højres og siden fra Venstres Side.

J. A. J.

CARL HANSEN (Skive)

Født 15. Maj 1870. Husmand. Løjtnant. Skive. Folketingsmand for Viborg Amts 1. Valgkreds siden 24. Novbr. 1902.

CARL HANSEN er født paa Vinde Vestergaard $\frac{1}{4}$ Mil fra Skive, hans Fader var Gaardejer Christen Hansen. Han gik i

Almueskole og deltog i Landbrugsarbejdet hjemme. 18 Aar gl. kom han til København og modtog Undervisning af sin Broder Realskolebestyrer I. C. Hansen. Saa aftjente han sin Værnepligt i Viborg og besøgte i 1889 Sekondløjtnantskolen paa Kronborg. 1892 udnævntes han til Løjtnant ved en Indkaldelse. 1891 havde han overtaget sin Fødegaard, som han drev til 1899, idet han efterhaanden udparcellerede og solgte de spredt beliggende Lodder og kun beholdt 6 Tdr. Land tilbage.

I denne Tid blev han Formand for Skive Landsogns Mejeri (1893—1903) og naaede hurtig en meget fremskudt Stilling i den jyske Mejeriverden. Han er nu Formand for Viborg Amts Mejeriforening fra dens Oprettelse i 1895—1903, Formand for de samvirkende jyske Mejeriforeninger i 1900 og i 1902 for de samvirkende danske Mejeriforeninger. I denne Egenskab har han haft Sæde i talrige staaende Udvalg, og det skyldes særlig

Carl Hansen (Skive)

ham, at Andelsudvalget har besluttet at oprette Brystsygesanatorier for Andelshavere i danske Andelsforeninger (Mejeri og Slagteri m. v.), ligesom han er Sjælen i den Bevægelse, der ledede til de Hegelundske Malkekursus paa Ladelund Landbrugsskole. Det er ikke her muligt at dvæle ved Carl Hansens omfattende Virksomhed i Landbrugets, særlig Mejeriets Foreninger, det skal kun tilføjes, at han er Formand for Skive Landsogns Sygekasse siden 1895, og at han har været Medlem af Sogneraadet fra Dagen efter sit fyldte 25de Aar, til han udtraadte i 1900, ligesom han er knyttet til Skive Andelslagteri og har fungeret som Formand i Kontrolforeningen.

Han er endelig Formand for Husmandsforeningen „Fremad“ af 1900.

Som Dreng, siger Carl Hansen, beundrede han Hørup og Berg, men senere som voksen kom han ind under Dalsgaards stærke personlige Indflydelse og blev ivrig moderat. Han angreb stærkt i den lokale Presse Reformpartiet, saameget mere som Dalsgaard paa den Egn altid stod som den forfulgte Uskyldighed, og som Dalsgaards Meningsfælle sad han i Kredens Vælgerforenings Bestyrelse. Lidt efter lidt, som han ved sin Foreningsvirksomhed kom ud og saa sig om, ændrede han sit Syn, det gik ham, som det gik den Kreds, der staar den sjællandske Landbostands Sparekasse nær. Da Dalsgaard valgtes ind i Landstinget, brød Carl Hansen ud og hævdede stærkt, at Kredsen maatte tage en Kandidat, der vilde samarbejde med Reformpartiet. Det vakte stor Forbitrelse i den moderate Kreds, men Carl Hansen opstilledes af den nye Retning og sejrede med 866 Stemmer mod Sloths 833. Saaledes kom han ind paa Rigsdagen og sluttede sig straks til Reformpartiet, det blev sagt, at Socialdemokratiets Stemmer faldt paa ham, og da han i sidste Rigsdagsamling var geraadet i stærkt Kamp med dette Parti om Tilskudene til Husmandsforeningerne, mentes det almindelig, at han ikke vilde blive genvalgt, efterat Klausen havde undsagt ham. Han valgtes alligevel med 1337 Stemmer mod 1067 Moderate, Socialdemokraten fik 98 Stemmer.

Carl Hansen er en ny Type af danske Politikere, forsaavidt som han er ung og uden Fortid, han tilhører Venstrereformpartiet, hans politiske Løsen er Kamp mod privilegeret Valgret ved Valg til Stat, Amt og Kommune. Det lyder friskt og radikalt. Han er Husmændenes Fører, der vil bryde nye Baner og sætte Skel andetsteds, end der, hvor de sattes før. *Men* — Husmand er han ikke, han er født Gaardmandssøn, og radikal er han lige-saalidt. Der er ikke ringe Oppositionslyst i ham, han er svært stærk i Angreb paa Autoriteter, men er selv ikke lidt autoritær. Han fortæller, at da han ønskede at uddannes til Sekondløjtnant, sagde hans Kaptajn: „Ja, jeg kan ikke forbyde det, men min Anbefaling faar De Søren hente mig ikke.“ Det samme

sagde hans Kaptajn Dalsgaard, da han stillede sig som Folketingsmand. Det er ganske kækt, ganske raskt dette, men det gaar Carl Hansen som Russeren, skraber man ham, kommer Tartaren frem. — Tartaren er her den moderate.

Han erkender, at Venstrereformpartiets Taktik er den rette, pudsig nok har han aldrig hørt en af Partiets Talere for sin egen Valgkamp, han beundrer Albertis Politik, og han staar politisk skarpt mod Dalsgaard og hans Fæller, han er venligsindet mod en Udvikling af Forsvarsvæsnet, hvorved Krigskolen tillige bliver en nyttig Skole for Ungdommen i Idræt, Husflid, Tugt og Lydighed, han hævder i Husmandssagen bestemt en ret jævn Udvikling, selv om han ønsker en Revision af Husmandsloven og Tyendeloven og han forstaar saare vel at passe de gamle Forhandlingsudtryk ind i den nye Reformtale. Mere end nogen anden Jyde minder han om de sjællandske 14 og Tillidsmænd, eller rettere deres Lærlinge, Venstres unge Kræfter, der skrider frem ad det maadeholdne Frisinds banede Vej, med Taktikens lille Ræv bag Øret, den, der stundom finder Ord og Vej til de fede Gæs.

Men Carl Hansen er vistnok en Rolle forbeholdt, han har Evner, Ærgerrighed og fortræffelige Talegaver, han hører til de „Husmænd“, Socialdemokraterne ikke faar Tag i, til dem, der afviste dette Partis Forlangende om 18,000 Kr. Tilskud istedetfor 3,000 og mente, at Husmændene endnu trængte til Landboforeningernes ordnende Rammer ved Tilskudenes Fordeling. Han er en Mand, der er Omtale værd og sikkert ogsaa vil blive stærkt omtalt, — om han kan vedblive at repræsentere „Husmændene“ — en Mand om, hvem Meningerne er saare delte, men som sagt en Type paa en delvis helt ny Politik, den, der skal indfri Reformpartiets Løfter.

HYLLER

Født den 7. April 1846. Cigarfabrikant. Kjøbenhavn. Folketingsmand for Kjøbenhavn Amts 3. Valgkreds siden 16. Juni 1903. Socialdemokrat.

NIELS EMIL HYLLER er født i Kamelgade i Nyboder, hvor Faderen H. E. Hyller stod i Søværnets Tjeneste, han blev

efter Skolens Afslutning Cigarmager og fandt let Vejen til Internationales Rækker, den, der kender hans hurtige Hoved og Evne til let at finde Udtryk i Forbindelse med et fortræffeligt Humør, vil forstaa, at han allerede 1878 blev Formand for Tobaksarbejderne, og at han i 1883 ledede deres Strejke med Held. 1884 traadte han tilbage fra Formandsstillingen og nedsatte sig som Mester, han siger selv, at der ikke gaves ham

Hyller

noget andet Valg, da ingen Mester vilde have ham i Arbejde, og samtidig gjorde han sig bemærket i 1. Kreds, hvor Trier dette Aar valgtes, og var saaledes blandt dem, der i det mærkelige Aar 1884 bar Alliancen frem, der kostede Højre Kjøbenhavn. Mærkelig nok skulde han blive en af dem, der satte Stregen under Socialdemokratiets Særkrav i 1903, der fra flere Sider betragtedes som Bruddet paa den Alliance, 1884 havde skabt. Han er nu Medlem af Partiets Hovedbestyrelse.

Hyller har været Manden for den lyse og lette Side af Arbejdernes Organisations Virksomhed. Hans Humor og Initiativ gjorde ham selvskreven til at tage sig af de sunde Glæder, som Livet kræver, og som er Del af Menneskets Ret. Landets „Socialistædere“ har hyppigt nok henledt Opmærksomheden paa de socialdemokratiske Foreningers Maskerader og Fester og søgt at benytte disse som et Vaaben mod Arbejderne, hvis Ødselhed og Forlystelsessyge skulde være den sande Aarsag til deres slette Kaar. Det lader dog til, at Tiden skal faa Bugt med denne stærkt perfide Kampmaade. Enhver kan forstaa, at de mange unge og gamle, der stænges inde i smaa Rum med daarlig Luft uden Adgang til

Bourgeoisiets selskabelige Liv inden Døre, maa samles om de faa Glæder, et trælsomt Liv levner Stunder til. At de mange Tusinder, der hver for sig i fælles Kredse samles til aarlige Fester set under et løber op til en anselig Skare, er vel sandt, men de Fester, der falde paa hver enkelt, hvis Arbejde kræver Byens Liv, vilde det sikkert være Synd at misunde disse Mennesker.

Hyller fortjener derfor kun Ros for det Værk, han har udført ved at skabe „Folkets Hus“; den store Villa paa Enghavevej, og saavel ved Foredrag som ved det der stiftede Arbejdernes Theater har han gjort ikke lidt for at faa de Folk med, der takket være en god socialpolitisk Organisation snart vil være i Stand til at rykke frem i samme Række som det gamle Kjøbenhavns Middelstand, med samme Krav paa og samme Behov for aandelige Goder og sund Adspredelse. Det var intet Under, at Hyller blev opstillet som Partiets Kandidat i Valby, Vesterbros yderste Arbejderkvarter kender ham, og de 1718 Stemmer, han fik mod Venstres 692 og Højres 1026, er det bedste Svar paa enhver Bebrejdelse mod Partiet for at have opstillet en Kandidat i denne Kreds. Paa Tinget vil Hyller virke som god Partimand med Kendskab til Sagens Udvikling, men sikkert i anden Række, omend han nok af og til vil kunne gøre sig gældende ved sit gode kjøbenhavnske Humør.

P. KNUDSEN

Født den 23. November 1848. Raadmand og Forretningsfører i Kjøbenhavn. Landstingsmand for 1. Landstingkreds fra 19. Sept. 1890—2. April 1898, Folketingsmand for Randers Amts 2. Valgkreds fra 5. April 1898—3. April 1901 og for Kbhvns. 10. Valgkreds siden 16. Juni 1903. Socialdemokrat.

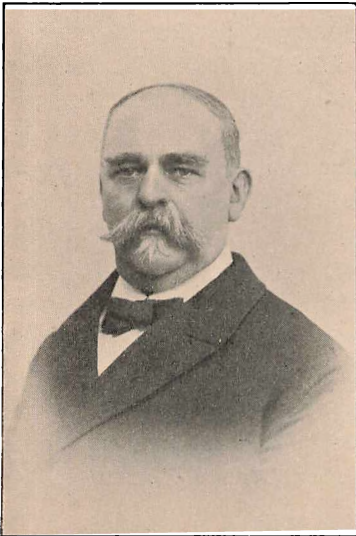
Naar det fortræffelige Værk, som C. E. Jensen og Borgbjerg har under Udgivelse, naar til Fremstillingen af Socialdemokratiets Historie i Danmark, vil P. Knudsens Historie som Fører indenfor Partiet blive skreven; hvor stor Fristelsen end kunde være til her at dvæle noget udførligere ved denne Mand, nøder

dog Pladshensyn til at indskrænke Omtalen, der om den skulde gøre Manden Ret og Skel, vilde tage ikke faa Sider og knyttes nøje til Partiets Historie.

Han er Bærer af god og smuk Tradition i Partiet, dets første Mand for Tiden, selv om maaske en fremragende Dygtighed som Borgmester J. Jensen i den allersidste Tid er naaet op paa Siden af ham. Som sagt P. Knudsens Historie er et godt

Stykke af Socialdemokratiets herhjemme og skal i korte Træk gentages, selv om der foran er meddelt enkelte faktiske Oplysninger om ham som tidligere Landstingsmand.

PETER CHRISTIAN KNUDSEN er født den 23. November 1848 i Randers, hvor Faderen Christian Knudsen var Skomagermester. Sin Undervisning fik han i den Brock-Budalske Friskole, og efter Konfirmationen kom han i Hanskemagerlære, lærte den Industri, der bærer hans Fødebys Navn vidt ud over Landets Grænser.

P. Knudsen

1867 blev han Svend og rejste 1870 til Gøteborg, hvor han forblev i to Aar, derfra satte han Kursen mod Kjøbenhavn, hvor Socialdemokratiet i de Aar kæmpede sin første Kamp, og drev der sin Profession i ti Aar til 1882, da han var naaet saa vidt i sit politiske Arbejde, at han ansattes som lønnet Forretningsfører i Partiet og Medarbejder ved Social Demokraten.

Det havde ikke været nogen let Tid; den socialistiske Bevægelse, der kom her til Landet efter Pariserkommunen og havde ført til Stiftelsen af „den internationale Arbejderforening“ mødte den 9. April 1872 for første Gang frem i Kampen, idet Murersvendene i Kjøbenhavn nedlagde Arbejdet. Den 5. Maj

indvarslede Pio, Brix og Geleff Folkemødet paa Nørrefællede, og allerede den Gang havde de gode Borgere med Ploug og *Fædrelandet* i Spidsen Øjet aabent for de Ulykker, der truede Samfundet. De tre Hovedmænd arresteredes Aftenen før Mødet, og selve Mødet forhindredes af Politi og Husarer, hvorefter Internationale blev forbudt, og Murerne tabte Strejken.

Men den socialdemokratiske Bevægelse levede, og lidt efter lidt dannedes de faglige Sektioner, Hanskemagernes af 1875 og for denne blev P. Knudsen i 1877 Formand.

I 1872, den 20. Sept., havde Partiet opstillet sine første Kandidater Pio, Geleff, Pianofortearbejder Holst og Cigararbejder Johnsen, Pio fik 199 Stemmer, Geleff 26, Holst 11 og Cigararbejder Johnsen 37. Saa gik der nogle Aar i hvilke Partiet ikke opstillede Kandidater, indtil Pio i 1876 opnaede 1013 Stemmer i 5. Kreds, hvor P. Holm og i 9. Hørdum, som de første Socialdemokrater fik Sæde i Tinget i Aaret 1884.

I 1876 blev P. Knudsen Medlem af Fagforeningernes Fællesbestyrelse, i 1878 af Forbundets Bestyrelse, og i alle disse Aar virkede han som er utrættet Agitator for Partiets Sag. Han ejede vel ikke P. Holms store Gaver som Taler, den sjældne Evne til at rive med og oprulle Billedet af den tunge Uret, Samfundet øver mod de svage, opildne Arbejdere til Sammenlutning og Kamp for at vinde Magt, ja, det kan vel endogsaa siges, at P. Knudsen ikke er nogen helt fremragende Taler, men han sørgede tidlig for at slibe sine Vaaben, og for at møde den Bebrejdelse, der rettedes mod Socialdemokratiets Agitatorer, at deres Ord var Fraser, kastede han sig med Iver over statistiske Undersøgelser for at have de klare Tal ved Haanden. Han lededes her til et omfattende Studium af Sygeforsikring og Alderdomsforsørgelse, hvorom han i 1881 udgav et stort Værk, der præges af det store alvorlige Arbejde og fremtraadte som Betænkning for det i 1883 af de københavnske og frederiksbergske Sygekasser nedsatte Udvalg.

Partiet opstillede ham i 1890 i Randerskredsen, hvor han som barnefødt kunde synes at have Chancer for Valg. Han opnaede et anseligt Stemmetal, 1515 Stemmer mod 1830 der faldt

paa K ammerherre L uttichau (den senere Finansminister i Reedtz Thotts Ministerium), der valgtes, og samme Efteraar valgtes Knudsen ind i Landstinget sammen med sin Kollega i Arbejdernes F ellesbageri C. C. Andersen for at holde Mandatet til 1898, da udtraadte for atter at søge Valg i Randers og opnaa det med en smuk Majoritet. Knudsens Virksomhed i Landstinget er berørt i Afsnittet om dette Ting, han hævdede sit Partis Stilling med  ere, og agtedes fra alle Sider som en kyndig og parlamentarisk vel skolet Tingmand, der forstod at gøre sig g eldende. I 1897 valgtes han ind i Borgerrepræsentationen, hvor han havde S ede, til han i 1902 udnævntes til Raadmand. Her virkede han sammen med P. Holm og J. Jensen for Arbejdernes Sag og blev blandt dem, der skaffede Partiet den store Indflydelse paa Byens Sager, der siden 1897 stedse har været i Vækst og næppe varigt vil blive standset af en Reaktion, der under „Antisocialismens“ Fane gjorde sig g eldende ved Valget i dette Aars Foraar.

I denne Knudsens Virksomhed i Borgerrepræsentationen rantes han af en dyb og alvorlig Sorg, da hans mangeaarige Ven og Meningsfælle P. Holm bukkede under for en Fristelse, der kaldte Straffen ned over ham med en Haardhed, der synes uforstaaelig i et Samfund, der ellers saa fortræffeligt forstaar at værne om fremragende Mænds Fejltrin og afbøde deres Virkninger. Det skal siges til Knudsen og Socialdemokratiets Hæder, at Partiet ikke gjorde noget Forsøg paa at bøje Retten, der for os andre fremtraadte fjernt fra al Billighed, men da Ulykken og Døden, der fulgte tæt derpaa, havde bortrevet Holm, lød deres Mindeord saa smukt og værdigt om denne Mand, der trods alt var Partiet k r, at det aftvang alle Beundring.

Efter Holms D d stod Knudsen ubestridt som Partiets første Mand, han er i sit Privatliv en stille, yderst redelig og flittig Mand, hvis Fritid hengaar med Studier af det, der interesserer ham, og som ved Rejser i Udlandet, saaledes til Bryssel 1891 93, 99, London 1896 og Paris 1900 har repræsenteret sine Meningsfæller med Hæder. Stundom, særlig under Diskussionen, naar Larmen stiger om ham fra en bevæget Folkeforsamling,

fødes stærke Ord paa hans Læber, den flittige Arbejder og pligtopfyldende Tillidsmand rives med af Stemningen og bruger Ord mod det bestaaende Samfund, der kalder Mindet frem om de hidsigste Kampens Dage.

Naa — Et langt Livs Handlinger præger hans Færd mere end Ord, og derfor kan man med Glæde hilse Knudsen velkommen igen i den Folkerepræsentation, hvor han sidder valgt med 2494 Stemmer som en af de Mænd, der har størst Ære af den fremragende Stilling, det danske Arbejderparti indtager, velordnet og veloplyst paa Lovens Grund.

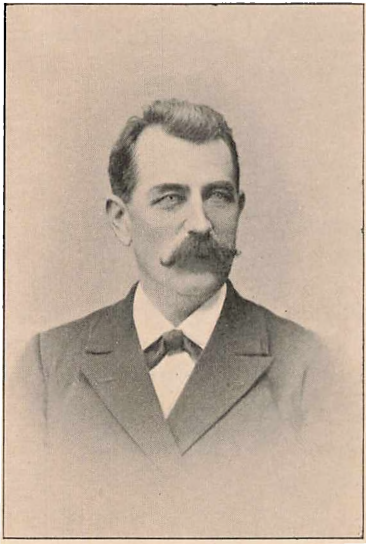
LANGE

Født den 22. Januar 1850. Tobaksfabrikant i Slagelse. Folketingsmand for Sorø Amts 3. Valgkreds siden 16. Juni 1903.

VILHELM LANGE er født i Svendborg, hvor hans Fader Marcellinus Lange var Murermester. Han fik en fortræffelig Opdragelse i Byens Realskole, og hans Forældre ønskede, at han skulde studere, eller i hvert Fald tage Uddannelse som Arkitekt. Faderen ansaa en god Opdragelse for den bedste Arvelod, og Sønnen indrømmede ham dette, men hans Lyst stod til Tobaksfabrikation, han siger dette ikke uden Lune, i det han tilføjer, at denne Lyst var saa meget besynderligere, som han aldrig i sit Liv har smagt nogen Art Tobak. Han fik imidlertid sin Villie, lærte i Svendborg og Kjøge, og efter at have aftjent sin Værnepligt søgte han Fuldmyndighedsbevilling og nedsatte sig i Slagelse i Novbr. 1873 med en Kapital af 8 Rdl. egne Midler og et mindre Laan fra Slægt og Venner, som han i Løbet af 8 Aar betalte tilbage. Forretningen gik godt, Lange passede den, og Heldet var med ham. I 1880 købte han Bojsens Tobaksfabrik og udvidede efterhaanden Forretningen, der nu omfatter en stor 3Etages Bygning, 680 □ Alen med alle Nutidens bedste Maskiner, Elektricitet og Varmeanlæg og beskæftiger 110—120 Mennesker. Som Leder af denne Virksomhed staar Lange som en jævn beskeden Mand, villig til at give andre

Æren med sig og taknemmelig for Medgang og gode Kaar; en voksen Søn, cand. pharm. staar nu ved hans Side som Kompagnon.

Selvfølgelig har Slagelse By haft Brug for en Borger som Lange. I 1878 traadte han ind i Ligningskommissionen, hvis Formand han er paa femtende Aar, i Byraadet sidder han paa tolvte Aar valgt af den almindelige Valgklasse, desuden har han været Medstifter af Forskønnelsesudvalget, er Medlem af

Lange

den tekniske Skoles Bestyrelse og Industriforeningens Bestyrelse, Formand for Musikforeningen, idet han fra sin Barndom har næret varm Interesse for Musik samt er betydende Medlem af en Række andre lokale Foreninger og af Tobaksfabrikanternes Fornings Bestyrelse.

Lange er Højremand — eller rettere konservativ, han har aldrig staaet fremme i de svundne Tiders Kampe, men efter Forliget stillede han sig i Næstved i 1895 mod J. Lund og fik 900 Stemmer, da Lund nedlagde sit Mandat. Aaret efter stillede

Lange sig mod Julius Frandsen. Stemmeantallet var ringere, da Socialdemokratiet tog nogle Arbejderstemmer fra Lange, og i 1898 stillede han sidste Gang i Næstved, hvor han fik 800 Stemmer. Hans egen By Slagelse var i en Række af Aar en sikker Højrekreds, efterat Rektor Dahl i 1879 havde slaaet Tauber, der i 1872 havde vundet Kredsen fra Finansminister Fønnesbech, saa tog Peshke-Køedt Kredsen og holdt den i et Par Omgange, til han trak sig tilbage paa Grund af sin Toldpolitik, og 1901 opstilledes Lange mod Anton Bing der sejrede med 12 Stemmers Majoritet. Denne Gang vendte Lykken sig fra Bing, han faldt med 1422 Stemmer mod Langes 1428.

Lange er konservativ absolut ikke Ministerstormer, men besjæles af en varm Interesse for Købstædernes Tarv, han udtaler dette i en Form, der bærer Præg af hans Tankesæt saaledes: „Jeg finder, at Byerne savner Repræsentanter, og haaber, om Vorherre vil give mig Evne som Villie, at kunne tale deres Interesser uden at gaa andre Samfundsinteresser for nær.“ I sit kommunale Liv har han vist, at han forstaar at vinde det brede Lag, og han gaar til sin Gerning med Alvor og Grundighed.

N. P. LINDØ

Født den 5. Decbr. 1852. Gaardmand. Folketingsmand for Odense 8. Valgkr., Verving, siden 16. Juni 1903; udenfor Partierne.

NIELS P. LINDØ er født i Lindø, Munkebo Sogn paa Fyen. Hans Fader var Gaardejer i Lindø. Som Barn gik han i Skole i Odense, og som ung Karl besøgte han i 2 Vintre Askov Højskole. Nu ejer han en Gaard paa 60 Tdr. Land og $8\frac{1}{2}$ Td. Htk. og hører saaledes til vor Bondestands øverste Titusind.

N. P. Lindø har en ikke ringe Skole bag sig i det lokale Organisationsværk: Han er Formand for den fynske Friskoleforening, for den fynske Agrarforening, for den fynske For-skudsforening, Kontrol- og Kvægavlsforening, Medlem af sit Sogneraad, af Bestyrelsen for den fynske Foderstofforening, af Bestyrelsen for det fynske Andelsbogtrykkeri, Næstformand for Odense Exportslagteri, tidligere Amtsraadsmedlem og Medlem af Forretningsudvalget for Venstres Organisation paa Fyen.

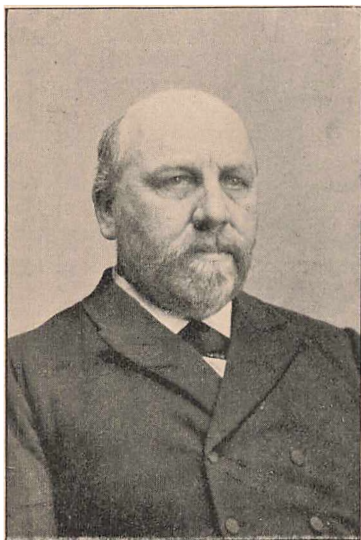

N. P. Lindø

I Folketinget synes Hr. Lindø at ville komme til at indtage en lignende Stilling som P. Randsløv, lige som de overhovedet ligner hinanden ikke saa lidt. Han var i 1892 og 1895 opstillet i Kjerteminde og siger, at han, om han den Gang var blevet valgt, vilde have sluttet sig til det kort efter dannede Reformparti. Han kan karakteriseres som en af Agrarbevægelsens faa tilbageværende trofaste, Andersen Rosendals Ven. Reformpartiet nægtede at optage ham.

K. R. LOHMANN

Født d. 22. April 1852. Gdr., „Hlidarende“ i Aasum ved Odense. Folketingsmd. for Odense Amts 7. Kr. siden 16. Juni, 1903 udenfor Partierne. Valget ikke godkendt ved Prøvelsen af Valgbreve.

K. R. Lohmann

KRISTIAN RASMUSSEN LOHMANN er født i Aasum og Gaardmandssøn. Som ung besøgte han Vesterskerninge og Skovgaard Højskoler og blev fra 1876—79 Lærer paa den sidstnævnte Skole. Hans Lærervirksomhed var imidlertid nærmest amatøræssig. Siden 1880 har han været Gaardejer og boet paa sin smukke Ejendom „Hlidarende“ i Aasum Sogn.

I Lohmanns Livsløb i de nævnte Aar, i hans Ejendoms Navn og tildels ved hans eget fra Faderen Hansens forskellige

Efternavn tegner sig allerede den fynske Grundtvigianer i store Træk. Lohmann er som fynsk Grundtvigianer typisk, og han hører til de kraftfuldeste af Slægten fra Halvfjerdsernes Slutning. I sin Lærergerning, hvor det levende Ord var det bærende i Undervisningen, har han uddannet sig en bred Veltalenhed,

der er baade flydende og billedfuld. Han er højnordisk i Sind og Skind, og Herren paa „Hlidarende“ har lært sine Sagaer.

I 1890 kom Lohmann ind i den fynske Bondestands Brandforsikring som dens Næstformand, og i 1892 blev han Sogneraadsmlem. I 1895 blev han Supleant i Repræsentantskabet for Den alm. Brandforsikring for Landbygninger og traadte 1892 ind som Repræsentant. I aktiv Politik debiterede han med i 1892 at slaa sin tidligere Meningsfælle, Grundtvigianeren Pastor *Henning Jensen*, ved Folketingsvalget i Middelfart den 20. April 1892, og han repræsenterede Middelfartkredsen, indtil Redaktør *Slengerik* slog ham i 1901.

Som Folketingsmand naaede Lohmann ikke at indlægge sig særlige Fortjenester. Han kom ind i et Øjeblik, hvor en moderat Bølge skyllede det nu herskende Regeringsparti overbord i stort Tal; han holdt sig en Valgperiode efter, at det igen havde vundet Flertallet, og faldt umiddelbart førend det endelig vandt Magten — faldt for en endnu mere udpræget Radikal end den, han slog i 1892.

Hans Valg er det eneste, der trues af en indgivet Valgklage og hvis endelige Stadfæstelse ikke sker før til Høst, — om den sker.

J. A. J.

MAROTT

Født den 23. August 1856. Redaktør af Fyns Socialdemokrat, Odense. Folketingsmand for Odense Amts 1 Valgkreds siden 16. Juni 1903. Socialdemokrat.

CONRAD EMIL MAROTT er født i Storehedinge, hvor Faderen var Haandværksmester (Bogbinder) med 9 Børn i trange Kaar. Slægten er af fransk Herkomst. Marott gik i Borgerskolen, blev Typograf, arbejdede i København i Halvfjerdserne og gik til Pios og Geleffs Møder. Tidligt var han interesseret i Politiken og for offentlige Anliggender. Faderen, der var Højremand, stemte ved hvert Valg først paa gamle Scavenius, senere — første Gang under Grundlovskampen — paa Sønnen Jacob

Scavenius, der saa i en Aarrække repræsenterede Stevns Kredsen. Senere opstilledes Marott i Odense mod den samme Scavenius. Faderen søgte stadig ved lange Breve og mundtlig at føre Marott bort fra den socialistiske Vej, som efter hans Mening førte Folket og Landet lige ind i Fordærvelsen! — Men forgæves!

Marott var hyppig Gæst ved sjællandske Folkemøder, hvor

Marott

Hørup og Berg talte. Efter at have aftjent sin Værnepligt og ligget 1 Aar som Underofficer ved Artilleriet i Aarhus stiftede han i 1883 den første socialdemokratiske Forening i Aarhus, efter at den gamle socialistiske Bevægelse fra „Internationale“s Tid forlængst var sygnet hen, oprettede 1885 sammen med Harald Jensen „Demokraten“ og arbejdede her de første Aar under meget smaa Vilkaar. Samtidig holdt han Hundreder af Møder Jylland rundt og deltog med Begejstring i Demokratiets Kamp mod Estrup. Han

dømtes flere Gange til Fængsel for Overtrædelse af den provisoriske Presse- og Straffelov. Særlig fortjener Omtale hans Deltagelse som Socialdemokratiets Taler i det store Protestmøde i Riis Skov, hvor 20,000 Mennesker var mødte, og Marott sammen med Hørup og Jens Busk ikke lagde Fingrene imellem overfor Estrup. Det var Marott, der bragte Berg Socialdemokraternes Hilsen ved det store Møde i Kolding efter Bergs Løsladelse af Fængslet.

Da Socialdemokratiets Presse i 1888 udvidedes, tog Marott til Horsens som Redaktør og opstilledes 1890 første Gang som Folketingskandidat i Skanderborg, hvor han fik 616 Stemmer

mod Jens Sørensens 1515, nuværende Landstingsmand Ole Jensen, Nygaard, fik 236 Stemmer. Senere i 1892 opstilledes han i Aarhus mod Reisz og 1895 i Horsens. I 1896 overtog Marott Redaktionen af „Fyns Socialdemokrat“ i Odense. Ved dette ny Arbejderorgan for Fyn virker han nu paa 7de Aar og har forstaaet at gøre sig populær blandt Fynboerne. Han opstilledes 1898 mod Scavenius og 1901 mod Nanke i Odense 1ste, indtil han den 16. Juni 1903 slog Nanke. 6. Januar dette Aar valgtes han til Medlem af Odense Byraad med en Majoritet af 500 Stemmer.

Marott er Formand for mange lokale Foreninger og Parti-foretagender. Medlem af Partiets Hovedbestyrelse, Dirigent siden 1885 ved dets Kongresser, Delegeret paa Pariserkongressen 1900 og Formand for „Foreningen af socialdemokratiske Journalister i Provinserne“.

Endvidere er Marotts Navn knyttet til den bekendte „Næsbyhovedsag“: Arbejderne i Odense købte i sin Tid Næsbyhoved Skov, konservative Førere, fornemme Borgere i Odense, søgte at hindre denne Handel, Ejeren nægtede at udlevere Skoven, som derpaa blev solgt igen til en Privatmand, mod at de garanterede Følgerne. Højesteret dømte Ejeren til en Erstatning paa 12,000 Kr. og Sagsomkostninger 500 Kr. Det erkendtes almindeligt, at det først og fremmest skyldtes Marotts kloge og energiske Virksomhed i denne Sag, at den vandtes, Svend Høgsbro førte den. Resultatet følte som et betydeligt Nederlag for de Odense Spidser, der maatte betale Gildet.

Marott hører iøvrigt til Socialdemokratiets mest ansete Mænd, han har en sikker og vindende Fremtræden, passer fortræffeligt i en parlamentarisk Forsamling og har stor Indflydelse i sin Kreds, hvor hans Blad er det mest udbredte; samtidig har han forstaaet at arbejde godt Haand i Haand med Venstre paa Fyn under Kampen. Han hører maaske nok til de efterhaanden mere maadeholdne Socialdemokrater, der uden at tabe Maalet af Sigte vil arbejde sindigt og gaa frem ad Udviklingens banede Vej, men han er en fortræffelig Partimand, en ypperlig Taler og en Mand, der kender sit Partis Traditioner.

Tillige er han en omgængelig og behagelig Mand med megen Verden og gode Kundskaaber; der stikker ikke saa lidt i ham af Franskmanden, hvorfra han stammer.

H. L. MØLLER

Født den 7. April 1861. Skoleforstander. Dr. phil., R. af Dbg. København. Folketingsmand for Københavns 2. Kreds siden 16. Juni 1903. Højre.

HANS LARSEN MØLLER er født i Gylling, Hads Herred, hvor Faderen Niels Th. Møller var Præstegaardsforpagter. Hans Farbroder var den bekendte Lars Otto Møller, Sognepræst i Gylling, der gennem en stor literær Virksomhed har sat sig et stærkt Spor og øvet ikke ringe Indflydelse paa forskellige Kredse i den danske Folkekirke, ligesom han som ivrig Grundtvigianer og Støtte af Testrup Højskole deltog i Grundtvigianismens Politik særlig med Skriftet *Politik og Kristendom* af 1873. Hans Larsen Møller opvoksede i Gylling Præstegaard sikkert under stærk og direkte Paavirkning af Onkelen. Han modtog sin første Undervisning i en grundtvigiansk Friskole til 1872, da han sendtes til Odense Katedralskole, hvorfra han dimitteredes 1879. 1886 tog han Skolelærerembedseksamen og valgtes allerede i 1888 til Bestyrer af de Brockske Handelsskoler, som han har ledet med stor Dygtighed, og hvor han har vundet stor Anseelse. Skolen omfatter i den store Bygning paa Sct. Annæ Plads siden 1890 Realskole, Handelshøjskole og Forberedelseskole til denne. Som Historiker har Møller vundet sig et Navn, idet han i 1889 erhvervede sig Doctorgraden for en Afhandling om Chr. den IV. og Grev Stollberg Werningerode, desuden har han udgivet *Danmarks Fremgang 1864—94* (1894) og *Ledetraad i Handelens Historie til Skolebrug* (1896). 1899 blev han Undervisningsinspektør for de statsunderstøttede Handelsskoler, har som Danmarks Repræsentant deltaget i Handelsundervisningskongressen i Venedig 1899 og Zürich 1901.

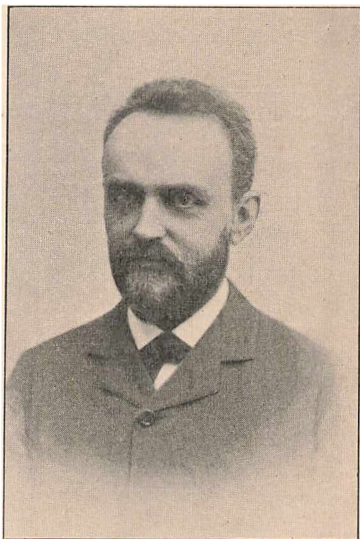
Som det vil ses, er Dr. Møller en særdeles fremragende

Mand, hvis store Alvor og Indsigt gør ham vel skikket til offentlige Hverv. Det var da ogsaa et meget heldigt Valg fra Højrepartiets Side, der bragte ham frem i Valgkampagnen i dette Foraar. En Mand som han maatte modtages med Respekt, og der var da heller ingen Modkandidat, som Venstrepartiet modtog med større Honnør. Skæbnen vilde, at han stillede sig mod Alfred Benzon, den rappe og vittige Kjøbenhavner, hvis Slagfærdighed og ægte kjøbenhavnske Humør var kendt af alle. Og Modsætningen virkede, Alvorsmanden Dr. Møller fik ikke faa Fordele i Kampen. Han valgtes med 1370 Stemmer mod 1253.

Fra Barndommen havde han været opdraget i folkeligt Frisind, men med dyb Respekt for de store aandelige Spørgsmaal. Lars Otto Møller indtog en Særstilling indenfor den grundtvigske Kreds, stræng og alvorlig i sit Krav til det, der skulde dæmme op mod Samfundets opløsende Kræfter. Ogsaa som varm Patriot,

stærk Forkæmper for den sønderjydske Sag havde Pastor Møller taget Ordet, og ret naturligt var Brodersønnen tidligt paavirket i samme Retning.

At Forsvarssagen kom til at spille saa stor en Rolle i Dr. Møllers Valgkampagne, var vel nærmest en Tilfældighed. I mangt og meget kunde selv yderliggaaende Venstremænd give ham deres Stemme, og det er ikke faa af den grundtvigske Kreds, der har sluttet sig nøje til de frisindede Partier omend vel næppe just af den Fløj, Pastor Møller og hans repræsenterede. Men Valgkampen trænger til et skarpt Skel, og det satte man netop i Forsvarssagen.

H. L. Møller

For dem, der tror, at Danmarks Sag er bedst bevaret, naar Forsvarssagen ombyttes med Fredssagen, kan Dr. Møllers Valg vel nok give Anledning til Bekymring, men paa en Tid, hvor dette Spørgsmaal stunder mod sin Afgørelse, turde det maaske være slet ikke ilde at se en alvorlig, ærlig Forkæmper for bestemte Anskuelser paa dette Punkt i et Mindretalsparti, saa meget mindre, som Tinget netop ved dette Valg i Herredsfoged Svejstrup har faaet en ligesaa alvorlig og kyndig Forkæmper for modsatte Anskuelser.

R. NIELSEN (Brøderup)

Født den 24. Juni 1851. Gaardejer i Brøderup ved Præstø. Folketingsmand for Præstø Amts 4. Valgkreds siden 16. Juni 1903. Venstrereformpartiet.

R. Nielsen (Brøderup)

RASMUS NIELSEN hører til de ny Mænd, om hvem der ikke er meget at sige, forinden der har været levnet Tid til at iagttage dem i deres ny Virksomhed som Folketingsmænd. Han er født paa den Gaard, han nu ejer, og som har et Tilliggende af 50 Tdr. Land med 6 Tdr. 3 Skpr. Htk.; han har ikke modtaget anden Uddannelse end Almueskolens paa Landet og har ikke ved Rejser eller lignende søgt andre Impulser, end Livet paa Hjemegnen og Arbejdet i den daglige Bedrift og de Rørelser,

der bevæger Standsfællerne, kan give.

Naar imidlertid Delegerede fra alle Kommuner i Valgkredsen har været enige om at opfordre ham til at stille sig som Afløser for en saa gammel og prøvet Venstreveteran som gamle

Bønløkke, maa det vel tages som et Bevis for, at han er i Besiddelse af saa anerkendt en Dygtighed, som der i vore Dage fordres af „en Mand fra Kredsen“. Og han har da ogsaa beklædt en Del Tillidshverv i Sogn og Amt: Sogneraadsmlem, Formand for Vandsynsmændene, Medlem af Amtskredsbestyrelsen i Nationalforeningen til Tuberkulosens Bekæmpelse, Medlem af Fællesraadet for Amtsskytteforeningen o. fl.

Rasmus Nielsen har fra først til nu sluttet sig til det bergske Parti og i Folketinget indmeldt sig i Reformpartiet. Paa Rigsdagen vil han særlig interessere sig for Tuberkulose-sagen.

L. PEDERSEN-ANNISSE

Født den 3. Februar 1846. Mølle- og Landbrugsforpagter. cand. phil. Annisse. Folketingsmand for Frederiksborg Amts 2. Valgkreds siden 16. Juni 1903. Venstrereformpartiet.

LARS PEDERSEN hører, skønt ny Folketingsmand, til Venstres Veteraner i Nordøstsjælland. Egnen har jo ikke hørt til dem, hvor Demokratiet er gaaet frem med Stormskridt; det er først de senere Aar, der har set denne Egns Folketingskredse falde fra Højres Fane, den ene efter den anden saaledes, at der nu kun er en enkelt tilbage. Men der har i en Menneskealder været kæmpet deroppe, og Pedersen-Annisse har været i første Række i de sidste 25 Aar.

Han er født i det samme Sogn, hvor han nu boer, Bondesøn. I sit 11. Aar blev han sat i Frederiksborg Latinskole og blev Student derfra i 1864. Aaret efter blev han cand. phil. ved Universitetet, men faa Aar efter finder vi ham ovre i Amerika, i de store Byer, paa Prærierne, i Skovene, hvor han, som han meddeler i de kortfattede Oplysninger, han har givet til dette Værk, „arbejdede ved Jernbanevæsnet og forskellige Haandværk samt tildels ved Landbrug“. 8 Aar tilbragte han i Amerika, i Fristaterne; og den citerede Linie af hans Selvbiografi giver, saa kort den er, Billedet af en Mand, der har oplevet Eventyr,

som kun faa danske Rigsdagsmænd kan se tilbage paa; navnlig bør det ikke overses, at denne Udlændighedsperiode faldt for mere end en Menneskealder siden.

Han vendte tilbage til sit Fødesogn og forpagtede Annisse Mølle med Tilliggende, 80 Tdr. Ld. med 7 Tdr. Htk. Her kom han snart som en af de første ind i det politiske Liv. I 1881 blev han opstillet som Venstres Kandidat i Frederiksværkkred-

L. Pedersen-Annisse

sen, i hvilken han bor; opstilledes atter i 1884, men holdt sig siden tilbage. For 12 Aar siden blev han Formand for sit Sogns Sogneraad og i 1898 Amtsraadsmedlem. Han har desuden i de forløbne Aar beklædt en Række kommunale Tillidshverv som f. Eks. i Skolekommissionen og er endvidere Forligskommissær.

Indlevet i de forenede Staters frie politiske Forhold har Lars Pedersen altid været Venstremand med et aabent Øje for og en sikker Tro paa Selvstyrets absolute Ret. Han er med sit cand. phil. og sine

8 Aars Amerikatilværelse en Afveksling i Venstrereformpartiets Landbrugeres noget ensformige Rækker.

J. A. J

P. PINSTRUP

Født den 14. Decbr. 1861. Gaardejer af Godensgaard ved Nibe. Folketingsmand for Odense 3., Kjerteminde siden 16. Juni 1903. Venstrereformpartiet.

PEDER PEDERSEN PINSTRUP er født paa den Gaard, han nu ejer. Han var selvkrevet til 65 Tdr. Land med 5 Tdr. Htk.,

men derfor blev han ikke holdt til alene at køre Ploven. Den gamle Peder Pinstrup har vidst, at Oplysning ogsaa var Løftestang for Landmanden. Peder Pinstrup blev sat i Nibe Realskole indtil 1875, da han blev konfirmeret; saa var han nogle Aar ved sin Faders Landbrug, kom 1878—79 paa Sønderholm Højskole, 1883—84 paa Frederiksholms Landbrugsskole, 1886—87 paa Askov Højskole. Dette er for en Landmand en næsten ideal Uddannelse, hvor det praktiske og det teoretiske i en helt rationel Rækkefølge har afløst og suppleret hinanden. En Mand, der har gennemgaaet den Skole og saa har 15—20 Aars praktisk sognepolitisk Virksomhed bag sig, skal ikke ret mange højtlærde sætte i Knæ i en lovgivende Forsamling.

Efter at P. Pinstrup havde forladt Askov, købte han sig i 1888 en Gaard i Binderup, Vokslev Sogn, hvilken han ejede og beboede, indtil han 1896 overtog sin Fødegaard, Godensgaard ved Nibe. Han

havde selvfølgelig ikke længe været bosiddende Gaardmand, før han blev inddraget i det politiske og kommunale Liv paa sin Egn. I 1890 blev han Formand for den bergske Organisation i Nibekredsen, der havde til Formaal at modarbejde Forligsbestræbelserne, bl. a. fra Limfjordspolitikernes Side. 1893 blev han Repræsentant for Agrarforeningen og var det til 1902, uden at han kan mistænkes for at have villet bruge Agrarforeningen til at modarbejde det udpræget politiske Venstres Fremtidsmaal.

I sin Hjemegn var han derhos i flere Aar og er endnu Formand for sit Sogns Foredragsforening, Forsamlingshus og Sogne-

P. Pinstrup

bogsamling, Bestyrelsesmedlem i Sønderjysk Forening for Nibe og Omegn, i Hesteavlforeningen med flere, Formand for den lokale Andelsfoderstofforening og Æggeeksportforeningen. Fra 1897 Medlem af Vokslev Sogneraad.

Men mere end dette betyder det, at han fra 1900 var Næstformand og fra 1902 efter stærke Kampe Formand for Aalborg Amts Landboforening, vistnok en af de mest indflydelsesrige og betydeligste af Landets Landboforeninger; en Forening, der karakteriseres bedst ved, at den havde Godsejer Ahlman til Langholt til Formand i selve de stærkeste Stridens Aar.

Spørger man nu, hvad P. Pinstrup vil i Rigsdagen, saa er Svaret det, at han for det første altid har hørt til det bergske Venstre, dernæst at han vil melde sig ind i Reformpartiet. Og det, han der vil gøre, skildrer han selv ved at sige, at han vil virke for: „Udryddelse af de jordløse Huse paa Landet. Hver Mand, der vil dyrke Danmarks Jord, skal hjælpes til et saa stort Areal, at han kan være *selvstændig* Jordbruger. Fast Sammenhold mellem Husmænd og Embedsmænd paa den lige og almindelige Valgrets Grund“. — Dette Program er baade tydeligt og klart. Det er af alle de ny Mænds Programmer det klareste og mest personligt prægede. Med den Fortid, P. Pinstrup har, og med dette Program, er der utvivlsomt en Fremtid for ham, og hans Navn vil sikkert lyde hyppigt i de kommende Aars Politik.

J. A. J.

E. G. PIPER

Født den 13. Januar 1856. Gaardejer af Holmegaard og Hummeltofte i Virum. Folketingsmand for Københavns Amts 4. Valgkreds fra 3. April 1898—5. April 1901, atter valgt 16. Juni 1903. Højre.

EMIL GEORG PIPER er født i København, hvor hans Fader var Bagermester. Han gik i Haderslev Læreres Skole fra 1866—71 og besøgte siden Tune Landboskole. Skønt det at bage Brød ikke i de Aar var nogen daarlig Forretning, fulgte

den unge Piper ikke i Faderens Fodspor, men drog ud paa Landet for at dyrke Jorden og avle det Korn, Faderen bagte til Brød; 20 Aar gammel blev han Ejer af Holmegaarden i Virum, en Ejendom paa 6 Tdr. 5 Skp. Hartkorn og syv Aar senere, 1883, lagde han Gaarden Hummeltofte i Virum til sin tidligere Besiddelse og vejede nu til med 21 Td. 5 Skp. Hartkorn eller lige saa meget som mangen jysk „Godsejer“. Det er derfor ikke underligt, naar Hr. Piper sædvanligvis kaldes Proprietær.

Med en saa god Ballast af Hartkorn og dertil ikke ringe Evner var det rimeligt, at Piper kom ind i offentlig Virksomhed. Det skete ved, at han i 1886 blev Medlem af Lyngby Sogneraad, for hvilket han blev Formand i 1892. I 1882 blev han Bestyrelsesmedlem i Lyngby Arbejderforening — en noget løjerlig Stilling for en Storproprietær, der mindst af alt er „Arbejder“; han blev denne Forenings Formand i 1890. 1892

E. G. Piper

kom han ind i Amtsraadet, og 1894 blev han Landvæsenskommissær. Siden er der betroet ham forskellige andre Tillidshverv, hvoraf blot kan nævnes, at han er Medlem af Udvalget for Udførsel af slagtede Kreaturer og Tiendeafløsningskommissær. Toppen af sin offentlige Løbebane naaede han, da han i 1898 afløste den gemytlige Oberst Colding som Lyngbykredsens Folketingsmand.

Det blev kun 3 Aar, Hr. Piper i første Omgang holdt Stillingen som Folketingsmand. I 1901 blev han slaet af Socialisten Willmann, og det var ikke i den forløbne Rigsdagssamling lykkedes ham at vinde nogen fremtrædende Stilling i det po-

litiske Liv. Hans Eftermæle, da han faldt i 1901, var dette: En jævngod Arbejder, en behagelig Kollega i Tinget, én af 114. Naar han nu er valgt igen i Lyngbykredsen, er det trods et stort Stemmetal ingenlunde sikkert, at han vil faa Lov at sidde i Tinget mere end Valgperioden ud. Han er truet fra alle Sider og fra to Sider er Faren betydelig: Socialdemokraternes Tal naar nær op mod det, Piper blev valgt med, og Valgkredsens Udvikling i Byretning paakalder stedse stærkere en Repræsentant, der er mindre agrarisk end Hr. Piper. Ganske vist faldt Hr. Pipers Modstander paa højre Side, Byinteressernes Mand, med det lidt komiske Mindretal af kun 40 St., og Venstremanden naaede kun 400 St. mod Hr. Pipers 1700 og Hr. Willmanns 1500; men det er alligevel fra disse 440 St., Faren truer Hr. Piper; den Dag, de finder hianden, falder han paany.

Trods sine tre foregaaende Rigsdagsaar er Piper endnu en ny Mand i Politik. Skulde han faa Held til at holde sig længe i sin Kreds, er det ikke umuligt, at han kan faa nogen Indflydelse i et lille Højreoppositionsparti. I alle Tilfælde er den indfødte Kjøbenhavnner, Proprietær Piper, en ganske stout Rigsdagsbonde, der ikke er lidet repræsentativ.

J. A. J

P. RANDLØV

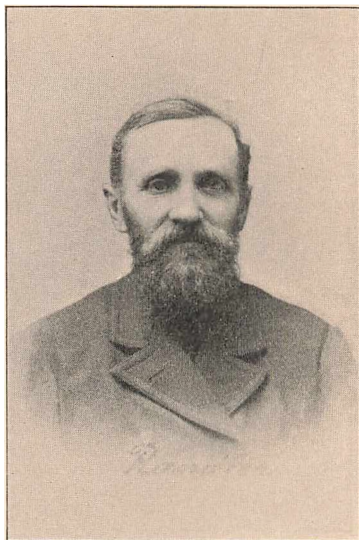
Født den 5. Marts 1859. Gaardejer i Taaning ved Skanderborg. Folketingsmand for Skanderborg Amts 2. Valgkreds siden 16. Juni 1903. Udenfor Partierne.

RASMUS PETER RANDLØV er Gaardmandssøn, født i Taaning. Foruden Almueskoleundervisningen i sit Fødesogn har han nydt Undervisning paa Gedved Højskole i et Vinterhalvaar. Han ejer nu en Gaard paa 44 Tdr. Land med $2\frac{3}{8}$ Td. Htk. og har stadig været Landmand.

P. Randsløv var ikke nogen ukendt Mand, da han den 16. Juni stod paa Valgtribunen i Skanderborg imod Kredsens gamle Repræsentant, Jens Sørensen; han havde staaet paa det Sted før, nemlig i 1898; men medens han nu stod som nærmest Re-

formpartimand, altsaa som Meningsfælle af sin Modkandidat, stod han i 1898 som Moderat, og i samme Egenskab stod han 1901 paa Valgtribunen i Vejle Amts 5.

P. Randløv er iøvrigt en Mand, der har deltaget meget i den folkelige Bevægelse paa sin Egn. Han hører til de stedlige Gundtvigianere, der altid har ligget i Krig med den Retning, der havde sit Hovedkvarter i Lars Bjønbaks Viby Højskole, og denne Omstændighed forklarer noget, at han stillede sig som Reformmand mod en Reformmand, hvem der intet var at bebrejde. Han har været Formand i Sogneraadet og i den stedlige Skytteforening, og er Formand for den stedlige Afholdsforening; desuden er han Bestyrelsesmedlem i en hel Del andre Foreninger paa Egnen. Alt i alt en ret brugbar Mand med mange Interesser; han har til nærværende Biografi opgivet disse Par Linier: „I Øjeblikket har jeg mest Interesse for en frisindet Lovgivning paa det kirkelige Omraade.“ Han har ikke søgt Optagelse i Reformpartiet.

P. Randløv

J. A. J.

SCHMIDT

Født den 3. April 1848. Snedker. Kjøbenhavn. Folketingsmand for Kjøbenhavns 7. Valgkreds siden 16. Juni 1903. Socialdemokrat.

CHRISTIAN ANDERSEN SCHMIDT er født den 3. April 1848 i Egholt ved Kolding, hvor Faderen var Gaardmand og Grovsmed. Han lærte Snedker og Tømmerhaandværket paa Landet. I 1871

kom han her til Byen som værnepligtig Ingeniør, han tjente i 21 Maaneder, som en mønsterværdig Soldat, og blandt sine Partifæller er han kendt, som den sjældent pligtro og alvorlige Arbejder, der ikke glemmer Pligterne fordi han troligt arbejder for det, han anser for Ret for sig og sine Fæller. Han arbejdede et Aars Tid som Bygningssnedker, kom saa i 1873 til Savskæreriet i Bredgade og valgtes i 1887 som Formand for den

Schmidt

nystiftede Savværks og Maskinsnedkernes Fagforening, en Stilling, han indehavde i 3 Aar, til han efter en Strejke i Faget atter blev Bygningssnedker. Efter faa Aars Arbejde her gik han over til Børstetræsfabrikationen, som han kort efter sin Soldatertid havde lært at kende, og arbejdede i 13 Aar for Firmaet Bosse og Brun for efter dette Firmas Fallit i 3 Aar at forestaa en Fortsættelse af Virksomheden, der dog ikke kunde føres igennem paa Grund af manglende Kapital.

I 1894 tog han Arbejde hos en Børstetræsfabrikant i Adelgade, hvor han arbejder paa 9de Aar, uden at det dog vil være ham muligt at forene dette med sin nye Virksomhed som Folketingsmand. Alt i alt har han i sin mere end 30aarige Virksomhed som Arbejder været knyttet i henholdsvis 17, 13 og 9 Aar til tre Forretninger et Vidnesbyrd om støt og stadig Flid, der ikke trænger til nogen Kommentar. En Datter af ham er Formandinde for de kvindelige Trykkeriarbejderes Forening. Han var altid Socialdemokrat, beklædte foruden den nævnte Formandsplads, som han igen beklæder for Tiden, tillige den ansvarsfulde Stilling som Formand i syvende Kreds Vælgerforening i syv Aar til

Nytaaer 1903, og har som saadan arbejdet ihærdigt for Hages Valg i en Aarrække. Nu da Partiet besluttede sig til at opstille en Kandidat i Kredsen var Schmidt selvskreven, og det fejler næppe, at hans Personlighed for en Del bærer Aarsagen til Partiets Sejr. Han fik 772 Stemmer mod Ministerens 621 og 541, der faldt paa Højres Kandidat Dr. Østrup.

Der er al Grund til at tage vel mod den støtte og alvorlige Arbejderfolketsmand, hvis Ord selv om de maaske vil falde sparsomt, altid vil have Vægt, saa meget mere som hans Modkandidat fra Ministerbordet vil have Adgang til at tale i Tinget og som Medlem af en stærk Regering længe bevares for dansk Politik. Selv udtalte Hage sin udelte Agtelse for Schmidt personlig, som Politiker betyder han, i hvert Fald foreløbig, ikke stort udover det faktiske, at han maaske nok er den første socialdemokratiske Kandidat, der kan sidestilles Venstres talrige Repræsentation af alvorlige Mænd af Folkets Midte, der sættes ind i Tinget kun baarne af den almidelige Valgret og uden Etiketten aktiv Politiker. Af dem vil Socialdemokratiet i Tiden sikkert mønstre flere, selv om det vel næppe lader sig forene med et Rigsdagsmandat at arbejde i en andens Brød, men derfor vil det dog være ubilligt at stryge Arbejdernavnet, der knyttet til saadanne Mænd er et Hædersnavn, der skarpt og klart betegner, hvad det er for en Mand, man har for sig.

JENS STUB

Født den 28. Marts 1859. Gaardejer i N. Alslev paa Falster. Folketingsmand for Maribo Amts 5. Valgkreds, Stubbekjøbing siden 16. Juni 1903. Venstrereformpartiet.

JENS CHRISTIAN JACOBSEN STUB hører til en gammel Gaardmandsslægt og er født i N. Alslev, hvor han nu boer, paa en Egn, hvis Traditioner hører til Landbodemokratiets bedste. Der er fra denne Egn udgaaet mange dygtige Mænd med en Begavelse og Personlighed, der berettiger til at sige, at der var Race i dem. De er af en noget anden Støbning paa den Egn

end man ellers træffer paa Øerne. De er stoutere, mere selvbevidste, rankere. Det kommer vel af, at i de Tider, hvor det værste Tryk hvilede over Øernes Bondestand, i Adelsvældens sidste og Enevældens første Tid, havde de bedre Herskab, end der fandtes andre Steder. Der var meget gammelt Sølv i Kisten og Strømpeskafte dernede, og de kom ikke saa stærkt i den Nødvendighed at duve Nakken for Aaget. Jens Stub hører til Racen.

Jens Stub

Skøndt kun undervist i Sognets Almueskole og Aftenskole har han været i Stand til at tilegne sig en betydelig Viden og boglig Dannelse, og dette har igen baaret ham frem til mange Tillidshverv. I Politik har han altid taget livlig Del paa Venstres Side, og har stadig været Kredsformand for Venstres Organisationer paa Egnen, først for Grundlovsværneforeningen, siden for Demokratisk Forening. To Gange har han før været opstillet i Stubbekjøbing mod N. J. Larsen, nemlig i 1895 og 1898; og i 1901 opstille-

des han i Middelfart mod Lohmann, men trak sig tilbage for Slengerik. Endelig var han 1902 opstillet som Venstrereformpartiets Kandidat ved Landstingsvalget, men trak sig her tilbage for H. P. Pedersen. Han har saaledes gjort sit rigelige Pligtarbejde i sit Partis Tjeneste, inden han lønnedes med Mandatet. Veringe- og Faaborgkredsen bejlede forresten til ham 1903.

Af Tillidshverv, Jens Stub har været tildelt eller endnu beklæder nævner vi, at han er Formand for Andelsmejeriet „Nordfalster“, Sogneraadsmlem, Kredsformand og Revisor i Nordfalsters Landboforenings Tyendespareforening og Medlem

af Direktionen for Nordfalsters Landbobank fra dens Stiftelse i 1896 samt Formand for N. Alslev Foredragsforening.

Han hører til Regeringspartiets mest radikale Bønder, fordomsfri og virkelysten, støt og paalidelig.

J. A. J.

SVEJSTRUP

Født den 2. Juni 1848. Herredsfoged i Fjends Nørlyng Herreder. Folketingsmand for Viborg Amts 2. Valgkreds siden 16. Juni 1903. Venstrereformpartiet.

POUL SVEJSTRUP er født den 2. Juni 1848 i Rind Præstegaard, hvor Faderen, Peter Svejstrup, var Præst, han gik i Horsens Skole og blev 1865 Student. Stærkt paavirket fra Hjemmet kastede han sig over det theologiske Studium, vandt i 1869 Universitetets Guldmedaille for en Afhandling om Pascal som Apologet og tog Examen 1871, men opgav saa fuldstændig Theologien og kastede sig over det juridiske Studium. 1875 blev han Kandidat med et stort laud og virkede en Tid som Sagførerfuldmægtig i Hovedstaden, til han i 1877 tillige blev ansat som Revisionsassistent (senere Protokolsekretær) i Rigsdagen Samtidig arbejdede han som en dygtig og søgt juridisk Manuduktør. Svejstrup var Venstremand og i Tidsrummet fra Midten af Halvfjerdserne til Midten af Halvfemserne betød det alt andet end Danskens Vej til Ros og Magt for en juridisk Kandidat, særlig naar han tog sin Sag med den Varme, Svejstrup altid lagde for Dagen. Tyve Aar skulde derfor ogsaa hengaa, inden Svejstrup fik Embede, og til at begynde med blev det et for en fin Laud-Kandidat næppe meget attraaværdigt Femteklases Embede paa Samsø, der ganske vist ved særlige Emmolumenter drives op i en betydelig højere økonomisk Klasse end de stakkels 2800 Kr., der udgør Gagen, anviser det. I 1895 drog han altsaa baaren af den forsonligere Stemning over i Samsø Birkedommer Værdighed, og i 1902, da Venstres Ministerium stod som Uddeleren af Landets Embeder, udnævntes han til det betydelig større og i alle Henseender attraaværdige Embede

som Herredsfoged i Fjends-Nørlyng Herreder med Sæde i Viborg.

Sin Tid har han brugt bedre end de fleste, medens han var Revisionsassistent i Rigsdagen, redigerede han Værket *bestaaende Forfatningslove I—IV* (1880—86), der blev udgivet paa Foranledning af Krabbe som Folketingets Formand, og de væsentligste Partier skrev Svejstrup selv. I 1897 udgav han et

Svejstrup

Tillæg til dette Værk. Studiet af disse Forhold førte ham paa talrige Rejser til alle Europas Lande, selv det fjerne Østen har han gæstet og foretaget en Tur til Ægypten, ligesom han næsten intet europæisk Land er gaaet forbi. Det kan nævnes, at han staar som Udgiver af Rigsdagskalenderen 1887 og 1890 med et Tillæg af 1892, og at han som faa er nøje inde i alle parlamentariske Spørgsmaal, der har beskæftiget de skiftende Tider.

Hans Livs største Sag har Fredssagen været, i mange Aar

har har han med den Energi og Udholdenhed, der er ham egen og kendetegner hele hans Færd, arbejdet for denne Sag. I 1888 valgtes han til Medlem af dansk Fredsforenings Hoved-Bestyrelse og sad i denne til 1894, da han frabad sig Genvalg kort før sin Udnævnelse til Birkedommer paa Samsø. I et Aar — 1892 — indtog han Formandspladsen i Fredsforeningens Bestyrelse og virkede i denne Egenskab med Held for at skaffe Fredsbevægelsen stærkere Fart og tilvejebringe en nøjere Forbindelse og livligere Meningsudveksling mellem de organiserede Fredsvenner gennem Udgivelsen af et Medlemsblad. Ogsaa efter sin Udtrædelse af Bestyrelsen har han virket ivrigt for Sagen og holdt talrige Foredrag. Paa Aarsmødet i Fjor rejste han

Spørgsmaalet om at optage Spørgsmaalet om Arbejdskonflikters Løsning ved tvungen Voldgift paa Foreningens Program, og i 1900 repræsenterede han Danmark paa Fredskongressen i Paris. Han er Forfatter til Skriftet „Fredsvennernes Katekismus“, der kort og klart giver Rede for, hvad Fredsvenerne vil, og hvad det kan nytte at være Fredsven; dette Skrift har vundet stor og fortjent Udbredelse. Som Folketingsmand vil Svejstrup vide at bringe Fredssagen i Erindring, som han har bidraget sit til at gøre den radikal.

Ogsaa Kvindesagen har haft hans varmeste Interesse, han bearbejdede i en Række af Aar et stort Materiale vedrørende københavnske Syersker, indsamlet af dansk Kvindesamfund, i hvis Bestyrelse han en Række af Aar havde Sæde. I 1894 udgav han Resultaterne i Skriftet „Syersker“, der senere suppleredes i 1899 og 1901 ved Artikler i national økonomisk Tidsskrift. Svejstrup gav her stærke Beviser paa sin Grundighed og den Varme, der besjæler ham overfor enhver Sag, han gør til sin. Som Birkedommer paa Samsø stiftede han en Tyendespareforening og en Folkebogsamling og virkede i det hele under de ret gunstige Forhold paa den lille Ø for filantropiske og andre Samfunds-Formaal. Hans sociale Virksomhed har bragt ham i et venligt Forhold til Socialdemokratiet.

Som Politiker kendetegnes hans Færd særlig af den idealistiske Varme, der har præget hans Arbejde; han gav ikke tabt men holdt ud, til Dagen kom, da han baaren af Vælgernes Flertal kunde sætte Foden i det Ting, hvor han til Gavn for Styret burde have været valgt for 10 Aar siden. 1890 opstilledes han første Gang i Odense mod Oberst Hedemann og opnaede 1099 Stemmer mod Hedemanns 2353, i 1892 havde han i samme Kreds en Nedgang til 703 Stemmer, medens Højres Kandidat Guldsmed Christiansen opnaede 2407 Stemmer. I 1898 opstilledes han i Viborg, men faldt, 1901 opstilledes han i Kerteminde, hvor L. Christiansen valgtes for sidste Gang med 825 Stemmer mod Svejstrups 744 Stemmer. Endelig den 16. Juni sidstleden satte han sit Valg igennem med 1125 Stemmer mod Højres 631 og Socialdemokratiets 350. Han er en meget radikal Mand, men præget af lang Embedsvirksomhed.

RETTELSESR OG TILFØJELSER TIL ANDEN DEL

Side 502, Linie 12 f. n. er udfaldet en Bemærkning om, at Estrup maatte træde tilbage i 9de Kreds; den tilføjes som betegnende for Tiden.

Side 508 Linie 13 f. n. *3die* læs *6te* Kreds.

— 525 — 12 f. o. H. N. Hansen var ikke Formand i Voldgiftsretten, det var hans Kollega Jacobi.

Side 524 Linie 1 f. o. *er* læs *var*, *siden* læs *I*.

— 533 — 2 f. n. *Gøje* læs *Gjøe*.

— 537 — 8 f. o. *Moses* læs *Josef*.

— 543 — 6 f. n. *hans* læs *Tesdorpf*.

— 546 sidste Linie f. n. *Jonquières* læs *Jonquières*.

— 551 Linie 8 f. o. læs Esbjerg Havn, der blev af gennemgribende Betydning for vort Landbrug, Hærloven o. fl. a. Love.

Side 555 Linie 24 f. n. *Krieger* læs *Krieger og Hall*.

— 555 — 9 f. n. *Sehestedt Juul* udtraadte 1875.

— 557 — 17 f. o. læs: Det havde ikke været Skik at benytte Forholdstalsvalgmaaden ved Rigsretsvalg, derimod havde man valgt Venstremænd som f. Eks. Hasle, Zytphen-Adeler og N. Rasmussen.

Side 553 Linie 15 f. o. *E. Dannekjold* læs *F. Dannekjold*.

— 568 — 4 f. n. *Professor* Hansen, der anføres i H. C. D. Møllers og Colds Statistik, er en Fejlskrift for *Postbud* Hansen.

Side 573 Linie 9 f. n. læs: det ommeldte Beløb bevilgedes paa Tillægsbevilling.

Side 586 Linie 9 f. n. *Tygo* læs *Tyge*.

— 588 — 19 f. n. *Huitfeld* læs *Huitfeldt*.

— 597 — 18 f. n. *Edvard Hage* læs *Hother Hage*.

— 599 — 8 f. n. læs: Alfred Hansen var den ældste af Brødrene og Firmaets Chef i Forening med Harald Hansen.

Side 604 Linie 13 f. o. *Nancke og Marrot* læs *Nanke og Marott*.

— 628 — 2 f. n. *Kock* læs *Koch*.

— 677 — 4 f. n. *U.* læs *Vilh.* Birkedal.

— 680 — 4 f. o. *Moses* læs *Josef*.

— 698 — 18 f. o. *Erimetage* læs *Eremitage*.

Enkelte Bogstavtrykfejl er ikke optagne i Rettelseslisten som absolut ikke vildledende. Det bemærkes, at Generalløjtnant Hedemann (se Pag. 602) den 24. Juni 1903 er afgaaet ved Døden, og at Grev Ahlefeldt-Laurvigen umiddelbart efter Samlingens Slutning 1903 udmeldte sig af det frikonservative Parti.